

অব্রেষণ

নবম বছর ■ পঞ্চম সংখ্যা ■ জুন, ২০২২

কলমৰ কথা

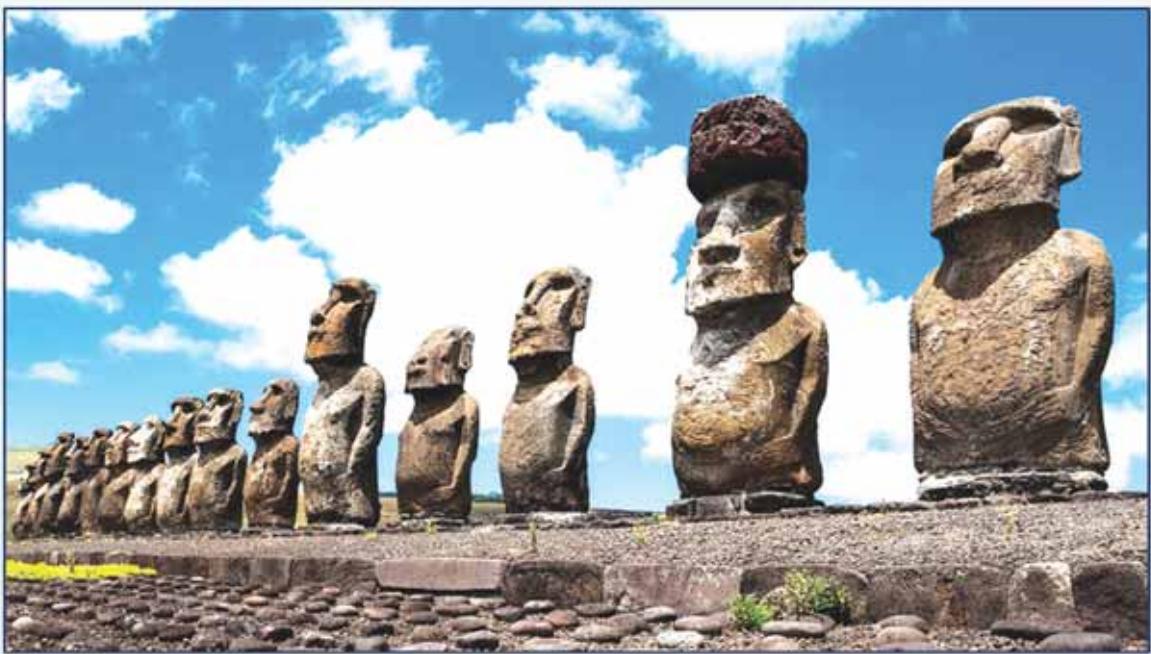
কেবল এখন পৃথিবী

সুভূরিবোৰ যেতিয়া নাম হয়

ভাৰতৰ থমাচ কাপ বিজয়

ইন্টার মীপুর শিল্প মূর্তি

টি আই এফ আর

অঞ্চলিক

নবম বছৰ, পঞ্চম সংখ্যা, জুন ২০২২ চন

অঞ্চলিক, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনা

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

২ কেবল এখন পৃথিবী ■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা	২৮ ভাৰত বৰ্ত বটাপ্রাপক ড° ভগৱান দাস ■ সোণালী গঁণি
৫ দেশ-বিদেশৰ খবৰ ■ কুশল গোস্বামী	২৯ বিশ্বৰ শেহতীয়া গণৰাজ্য—বাৰ্বাড়োজ ■ প্ৰণীতা দেৱী
৮ খবৰৰ লেছেৰি বোটলা ■ কুশল গোস্বামী	৩০ টাটা ইস্টচিটিউট অব ফাণামেটেল বিছার্চ ■ চন্দনা মেধি চৌধুৰী
৯ চতুৰ্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লব ■ অপৰ্ণা দেৱী	৩১ Did You Know ■ Navasmita Das
১০ এখন কল্পবিজ্ঞান উপন্যাসৰ পৰিচিতি ■ হিমাঞ্জলি ডেকা	৩২ Silas Marner ■ Pallabi Dutta
১২ টাক্ষিন ■ সংস্থিতা শৰ্মা	৩৩ মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ ■ বৰীন্দ্ৰ বৰ্মণ
১৫ ইষ্টাৰ দ্বীপৰ শিলৰ মূৰ্তি ■ দেবাংগ কলিতা	৩৫ ২০২২ বৰ্ষৰ মে' মাহত বিদ্যালয়ৰ পুঁথিবালত সংযোজিত হোৱা কিতাপৰ তালিকা
১৬ অৰ্কিডৰ দেশত ■ বিৰিখ ক্ষত্ৰিয়	৩৬ এনিমেছন পাঠ্যক্ৰম ■ জোনালী দেৱী
১৮ অক্ষৰথাম মন্দিৰ ■ প্ৰাৰ্থনা শৰ্মা	৩৭ পশ্চিত মদন মোহন মালবা ■ বধুনাথ কুমাৰ
১৯ বিজ্ঞানৰ দৃটা অভিনৰ আৰিষ্কাৰ ■ জিৱা ভাগৰ	৩৮ কুইজ ■ হিৰণ্য কলিতা
২০ কলমৰ কথা ■ মানসী বৰুৱা	৩৯ চূড়কু
২২ চতুৰ্থৰ পৰা মষ্ট শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পঢ়া	৪০ সুহৰিবোৰ যেতিয়া নাম হয় ■ বিনয় বিকাশ গঁণি

সম্পাদক : ডা° নাৰায়ণ শৰ্মা (অবৈতনিক)

সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত

উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ড° লিপিমণি দত্ত,
ডিম্পল তালুকদাৰ

ব্যবস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী (অবৈতনিক)

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস

আলোকচিত্ৰ : জাহাঙ্গী বৰুৱা

ছবি : পূৰ্বী বাণী বৰা

ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ

আহি পাঠ : কুলধৰ কলিতা

মূল্য : পঁচিছ টকা

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত,
অজাৰি ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, নুনমাটি, গুৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰ দ্বাৰা মুদ্ৰিত।

কেবল এখন পৃথিবী

■ অভিজিত শর্মা বৰুৱা

বিশ্ব পরিবেশ দিৱস

বিশ্বৰ পৰিবেশ সংৰক্ষণ সংক্ৰান্তত প্ৰথম আন্তৰ্জাতিক প্ৰচেষ্টা আৰম্ভ হৈছিল—১৯৭২ চনত। সেই বছৰে ৫-১৬ জুনত বাস্ট্ৰসংঘৰ উদ্যোগত ষটকহ'মত 'ইউনাইটেড নেচনছ কনফাৰেন্স' অন দ্য হিউমেন এনভাৰনমেণ্ট' নামৰ এক সমিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই সমিলনত বিশ্বৰ পৰিবেশৰ লগত সম্পৰ্কিত বাজনৈতিক, সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যাবোৰৰ বিষয়েও আলোচনা কৰা হৈছিল। তাৰ পাছত ১৯৭২ চনৰ ১৫ ডিচেম্বৰত বাস্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ পৰিষদে প্ৰতি বছৰে পাঁচ জুনৰ দিনটো বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস হিচাপে পালন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত ল'লে। বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস হিচাপে বাস্ট্ৰসংঘই এই তাৰিখটো বাছনি কৰাৰ কাৰণ হ'ল—সেই দিনটোতে ষটকহ'মত মানৱ পৰিবেশ সম্পৰ্কীয় প্ৰথমখন আন্তৰ্জাতিক সমিলন আৰম্ভ হৈছিল। প্ৰথম বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস পালন কৰা হয় ১৯৭৩ চনত। তাৰ পাছৰ পৰা প্ৰতি বছৰে একোটা নতুন বিয়ৱস্থক মূল বিয়য় হিচাপে লৈ বিশ্ব পৰিবেশ দিৱস উদ্যাপন কৰা হৈ আহিছে।

এইবাৰ বিশ্ব পৰিবেশ দিৱসৰ মূল বিয়য় হ'ল—'কেবল এখন পৃথিবী' (Only One Earth)। এইবাৰ যি ক্ষেত্ৰত কাম-কাজ কেন্দ্ৰীভূত কৰিবলৈ লোৱা হৈছে, সেয়া হ'ল 'প্ৰকৃতিৰ সৈতে সমন্বয় বাখি সংৰক্ষণভাৱে জীয়াই থকা' (Living Sustainably in Harmony with Nature)।

এই কথা আমি প্ৰায়ে পাহাৰি যাওঁ যে আমি বাস কৰিবলৈ কেবল এখন পৃথিবীহে আছে। আমি যদি এই পৃথিবীখনকে আমাৰ বসবাসৰ অযোগ্য কৰি তোলোঁ, তেন্তে এনে বিকল্পও নাই যে আমি গৈ বেলেগৈ এখন পৃথিবীত বা আন এটা বসবাসযোগ্য গ্ৰহত গৈ বাস কৰিম আৰু জীয়াই থাকিম। পৃথিবীৰ প্ৰাকৃতিক

সম্পদসমূহৰ অত্যধিক ব্যৱহাৰ কৰি, এই পৃথিবীত বিভিন্ন ধৰণে প্ৰদূষণ সৃষ্টি কৰি, সেউজগৃহ গেছৰ পৰিমাণ বড়াই, গোলকীয় উত্তীভৱন সৃষ্টি কৰি আমি দৰাচলতে আমাৰ নিজৰে অস্তিত্ব সংকট মাতি আনিছোঁ। গতিকে এতিয়া আমাৰ ওচৰত একমাত্ৰ বিকল্প হ'ল—প্ৰকৃতিৰ সৈতে সমন্বয় বাখি বহনক্ষম উন্নয়ন কৰা আৰু তেনেকৈয়ে আমাৰ অস্তিত্ব বক্ষা কৰা।

প্ৰকৃতিৰ লগত আমাৰ ওতপ্রোত সম্পৰ্ক

মানুহে যেতিয়া প্ৰথমবাৰ প্ৰকাণ্ড জলপ্রপাত, নদ-নদী, সাগৰ-মহাসাগৰ, সুউচ্চ পাহাৰ-পৰ্বত, বিশাল উপত্যকা আদি দেখিছিল, তেতিয়া এই সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক সৃষ্টিসমূহ দেখি মুঞ্ছ হৈ পৰিছিল আৰু তেনেকৈয়ে মানুহে প্ৰকৃতিৰ লগত এক সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিছিল। তেওঁলোকে উপলব্ধি কৰিছিল যে সকলো জীৱৰ লগতে মানুহৰ বাবে এখন ধূনীয়া পৃথিবী আছে। কিন্তু পাছত যান্ত্ৰিক জীৱনৰ ধামখুমীয়াত পৰি মানুহে সেই সম্পৰ্ক হেৰুৱাই পেলালৈ আৰু প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি মানুহৰ স্বাভাৱিক প্ৰেম নাইকিয়া হ'ল। নগৰৰ অত্যাধুনিক দালানৰ শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত আৰামেৰে বহি অৰণ্য ধৰংস কৰি কিবা ডাঙৰ উদ্যোগ বা প্ৰতিষ্ঠান স্থাপন কৰাৰ সিদ্ধান্ত লোৱা সহজ কাম। কিন্তু তেনে সিদ্ধান্ত লোৱাটো অৰণ্যৰ পৰিবেশত থকা মানুহ এজনৰ ক্ষেত্ৰত সন্তোষ নহয়। সেয়ে প্ৰকৃতিক ধৰংস নকৰাৰ বা প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ বক্ষা কৰাৰ বাবে প্ৰথম প্ৰয়োজনীয় কথা হ'ল প্ৰকৃতিৰ লগত সম্পৰ্ক স্থাপন।

প্ৰাকৃতিক সাম্য অবস্থা

প্ৰাণীজগত আৰু উদ্বিদজগতৰ মাজত আৰম্ভণিৰ পৰাই এক বিশেষ সম্পৰ্ক তাৰিখ আৰু এই সম্পৰ্কই আমাৰ অস্তিত্ব, চৌপাশৰ পৰিবেশ-তন্ত্ৰ—সকলোতে এক সাম্য অবস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। আমাৰ প্ৰাকৃতিক

বিশেষ নিবন্ধ

নিয়মবোর আছিল অতিশয় সুবিধাজনক আৰু এইবোৱে সকলোকে উপযুক্ত পৰিবেশত জীয়াই থকাৰ সুবিধা দিছিল। প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ পুনঃসৃষ্টি আৰু সমতা বক্ষা আদি বিষয়বোৰ, নিশ্চিতভাৱে এক বিস্ময়কৰ কথা। প্ৰাণীজগত আৰু উদ্ভিদজগত—উভয়ে শ্বাস-প্ৰশ্বাসত অক্সিজেন গেছ ব্যৱহাৰ কৰে আৰু কাৰ্বন ডাই অক্সাইড নিৰ্গত কৰে। যিহেতু এয়া এক নিৰৱচিন্ম প্ৰক্ৰিয়া, গতিকে পৃথিৰীৰ বায়ুমণ্ডলত আমাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় অক্সিজেন কমি যাব লাগে আৰু আমাৰ বাবে অপকাৰী কাৰ্বন ডাই অক্সাইড বাঢ়ি যাব লাগে। তেনে স্থলত সকলোৰে বাবে অস্তিত্বৰ সংকট হ'ব আৰু কিছু বছৰৰ ভিতৰতে সকলো বিলুপ্ত হৈ যাবই লাগে। কিন্তু প্ৰকৃতিৰ আন এক নিয়ম অনুসৰি উদ্ভিদে সালোকসংশ্লেষণত কাৰ্বন ডাই অক্সাইড ব্যৱহাৰ কৰে আৰু অক্সিজেন নিৰ্গত কৰে। তদুপৰি ই উদ্ভিদৰ শ্বাস-প্ৰশ্বাসতকৈ শক্তিশালী প্ৰক্ৰিয়া। গতিকে বাঢ়ি যোৱা কাৰ্বন ডাইঅক্সাইডৰ পুনৰ ব্যৱহাৰ হ'ল আৰু বায়ুমণ্ডলত কমি যোৱা অক্সিজেনৰ মাত্ৰা আকৌ বাঢ়ি গ'ল। এনেদৰেই বায়ুমণ্ডলৰ গেছসমূহৰ সমতা বক্ষা হ'ল।

আন এটা উদাহৰণো বেছ আকষণীয়। পৃথিৰীৰ বায়ুমণ্ডল যে অনন্য বৈশিষ্ট্যৰ অধিকাৰী সেয়া আমি জানোৱেই। পৃথিৰীত আন সকলো পদাৰ্থ থকাৰ পাছতো যদি আমাৰ এই বৈশিষ্ট্যময় বায়ুমণ্ডল নাথাকিলহেঁতেন, তেন্তে পৃথিৰীত হয়তো জীৱৰে সৃষ্টি নহ'লহেঁতেন। আমাৰ বায়ুত প্ৰচুৰ পৰিমাণে অক্সিজেন আৰু নাইট্ৰেজেন আছে। কিন্তু তাৰ উপৰি কাৰ্বন ডাই অক্সাইড, কাৰ্বন মনক্সাইড, মিথেন, চি এফ চি (ক্ৰু'ফ্ৰ' কাৰ্বন) আদি এনে কিছুমান গেছ আছে, যিবোৰে ভূপৃষ্ঠৰ পৰা বিকিৰিত তাপৰ সকলোখনিকে পৃথিৰীৰ পৰা ওলাই মহাকাশলৈ গুঁচি যাব নিদিয়ে আৰু কিছু তাপক পুনৰ পৃথিৰীলৈ ঘূৰাই পঠিয়ায়। তাৰ ফলত আমাৰ ভূপৃষ্ঠ গৰম হৈ উঠে। এই পৰিঘটনাক বিজ্ঞানিসকলে ‘সেউজগৃহ প্ৰভাৱ’ নাম দিছে, আৰু যি গেছবোৰে এই পৰিঘটনা সংঘটিত কৰে, সেই গেছবোৰৰ নাম হ'ল ‘সেউজগৃহ গেছ’। সেউজগৃহ

প্ৰভাৱ কিন্তু আমাৰ বাবে মুঠেই অনাৰশ্যকীয় নহয়, বৰং অতি আৱশ্যকীয়হৈ। এই ‘সেউজগৃহ গেছ’বোৰ নথকাহেঁতেন পৃথিৰীৰ অৱস্থাও মঙ্গল গ্ৰহৰ দৰে অতিশয় চেঁচা হ'লহেঁতেন আৰু সাধাৰণভাৱে পৃথিৰীখন মানুহৰ বসবাসৰ উপযুক্ত নহ'লহেঁতেন। প্ৰকৃতিৰ অনন্য অৱদান সেউজগৃহ গেছৰ ক্ষেত্ৰত এটা কথা চিন্তা কৰিলে কিন্তু তবধি মানিব লাগে। প্ৰকৃতিয়ে ইমান সুন্দৰভাৱে বায়ুমণ্ডলত সেউজগৃহ গেছৰ পৰিমাণ ‘নিৰ্দৰ্শণ’ কৰি হৈছিল যে এই গেছে ঠিক আমাক লগা পৰিমাণৰ তাপেই ধৰি ৰাখিব পাৰিছিল। ফলত পৃথিৰীখন সকলো প্ৰকাৰৰ জীৱৰ অস্তিত্ব বক্ষাৰ বাবে অনুকূল হৈ আছিল।

তেন্তে আমাৰ সমস্যা ক'ত? সমস্যা হ'ল যে আমাৰ বায়ুমণ্ডলত সেউজগৃহ গেছৰ পৰিমাণ প্ৰয়োজনতকৈ বেছি বৃদ্ধি পাইছে, আৰু এই বৰ্দ্ধিত সেউজগৃহ গেছে বেছি পৰিমাণৰ তাপ পৃথিৰীলৈ ঘূৰাই পঠিয়াইছে। মানুহে নিজেই হাতৰ কুঠাৰ ভৰিত মৰা বিধৰ কিছুমান কাম কৰি বায়ুমণ্ডলত সেউজগৃহ গেছৰ পৰিমাণ অস্বাভাৱিকভাৱে বढ়াই তুলিছে আৰু এনেকৈ নিজৰ বিপদ নিজে মাতি আনিছে। কাৰণ ইয়াৰ বাবেই গোলকীয় উপুৰোক্তৰ সৃষ্টি হৈছে আৰু পৃথিৰীৰ গড় উৎকৃতা বৃদ্ধি পাইছে।

সংবহনীয়ভাৱে আৰু প্ৰকৃতিৰ লগত সমন্বিতভাৱে জীয়াই থকা

চৰম বিপৰ্যায়ৰ সৃষ্টি কৰা জলবায়ুগত পৰিঘটনাৰ সঘন সৃষ্টি, নগৰীয়া বায়ু প্ৰদূষণ, প্লাষ্টিক আৱৰ্জনাৰোৰ সমুদ্রত পেলাই সমুদ্ৰৰ পানী দূষিত কৰা আদি কামবোৰ উদ্বেগজনকভাৱে বাঢ়ি অহাৰ বাবে আমি অস্তিত্বৰ সংকটত ভূগিৰলগামীয়া হৈছে। গতিকে আমি সংবহনীয়ভাৱে আৰু প্ৰকৃতিৰ লগত সমষ্টয় ৰাখি জীৱৰ যাপন কৰিবলৈ শিকিব লাগিব। এই মুহূৰ্তত আমাৰ ওচৰত তাৰ বাহিৰে একো বিকল্প নাই।

আমাৰ একমাত্ৰ পৃথিৰীখন আচলতে সকলো গছ-গছনি, জীৱ-জন্ম আদিৰ বাবে উমেহতীয়া আবাসভূমি।

বিশেষ নিবন্ধ

কিন্তু আধুনিক মানুহে নিজকে এই পৃথিবীর মালিক বুলি ভাবি লোরা বাবে আৰু বাকী সকলো উদ্বিদজগত তথা প্রাণীজগতে মানুহৰ পুতোৰ পাত্ৰ হৈ বাস কৰিব লাগিব বুলি ধৰি লোৱাৰ বাবে এই সমস্যাবোৰ সৃষ্টি হৈছে। কোনোবাই গৌৰৰ কৰি ক'ব পাৰে যে অসমত ছহাজাৰ হাতী আছে। কিন্তু সিংহত বাবে বসবাসভূমি ক'ত? খাদ্য ক'ত? বেছিভাগ মানুহ নিজৰ স্বার্থতে ইমান নিমগ্ন যে আনৰ বাবে সেইবোৰ চিন্তা কৰিবলৈ আহৰি নাই। মানুহক কোনোও এই সমগ্র বিশ্বৰ মালিকানা দিয়া নাই। মানুহে জোৰ কৰি সেয়া কৰি লৈছে আৰু প্ৰকৃতি তথা বন্য প্ৰাণীৰ লগত সংঘাত অব্যাহত ৰাখিছে।

বহুতো আধুনিক মানুহে ভাবে যে সমগ্র পৃথিবীৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ জন্মগত অধিকাৰ আছে আৰু লগতে নিজকে প্ৰকৃতি তথা প্ৰাকৃতিক সম্পদসমূহৰ গৰাকী বুলি ভাবে। তেওঁলোকে আৰু ভাবে যে প্ৰকৃতিক বেছি স্মার্টভাৱে বা বুদ্ধিৰে ব্যৱহাৰ কৰি নিয়ন্ত্ৰণলৈ আনিব পৰা যায়। কিন্তু সেয়া কেতিয়াও সন্তু নহয়। প্ৰকৃতিক প্ৰাপ্য গুৰুত্ব দি মানুহৰ জ্ঞান, সৃষ্টিশীলতা, উদ্ভাবন আদিবেহে প্ৰকৃতিৰ লগত এক সুসম্পর্ক গঢ়ি তুলিব পৰা যায় আৰু তাৰ দ্বাৰা বহনক্ষম উন্নয়নকো এক নতুন সংজ্ঞা দিব পৰা যায়।

প্ৰকৃতিৰ লগত সমন্বিতভাৱে কেনেকৈ বাস কৰা যাব?

প্ৰকৃতিৰ লগত সমন্বিতভাৱে বাস কৰাৰ অৰ্থ হ'ল — প্ৰাকৃতিক পৰিঘটনা আৰু শক্তিসমূহৰ বাস্তুতাক বুজি পোৱা আৰু সেইবোৰক যথোপযুক্ত গুৰুত্বৰে গ্ৰহণ কৰা। প্ৰকৃতিক আমি প্ৰকৃতাৰ্থত বুজি পালে প্ৰকৃতিৰ লগত আমাৰ সমন্বয়ো বাঢ়ি যাব। প্ৰকৃতিৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় স্থান ৰাখিলৈ মানুহৰ শাৰীৰিক কাম-কাজৰ বাবেও উপযুক্ত ঠাই ওলাৰ আৰু মানুহৰ স্বাস্থ্য-পাতিও ভাল হ'ব। প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত আমাৰ শাৰীৰিক সামৰ্থ্য বড়াৰ লগে লগে মানসিক সামৰ্থ্য তথা চিন্তাৰ পৰিসৰো বাড়ে। সেইবাবেই বোধকৰোঁ আমাৰ আগৰ খৰি-

মুনিসিপাল বাজহাউলি বা নগৰ বাদ দি দূৰৰ মনোৰম প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত বাস কৰিছিল আৰু নিজৰ বৌদ্ধিক প্ৰতিভা বিকশিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। আমাৰ ল'বা-ছোৱালীবোৰেও প্ৰাকৃতিক সেউজ পৰিবেশত থাকি ভাল পায়।

আমাৰ চকুৰ আগতে এনে অলেখ পদ্ধতি বা প্ৰগালী আছে, যিবোৰ প্ৰকৃতিৰ লগত সমন্বিত হৈ থাকে। তাৰ কেইটামান উদাহৰণ হ'ল—সৌৰ প্ৰগালী, পৰৱৰ্তী আবাস আৰু কাম-কাজ, দিনৰ পোহৰ আৰু আনন্দৰ মাজত সমতা, চন্দ্ৰৰ অৱস্থানে জোৱাৰ লগত পেলোৱা প্ৰভাৱ, মানুহ আৰু জন্মৰ ক্ষেত্ৰত শাৰীৰিক সমৰূপতা (Symmetry), চাৰিটা প্ৰধান ঋতু, পেলনীয়া খাদ্য সামগ্ৰী সাৰত পৰিণত হোৱা, জুই আৰু পানীৰ সমতা, প্ৰাকৃতিক সামগ্ৰীৰ উচিত ব্যৱহাৰ, পাচন তন্ত্ৰ, বস্তুৰ পচন, বীজ বোপণ, ঔষধি গছৰ ব্যৱহাৰ, পৰ্বতৰ ওপৰত পানীৰ হৃদ সৃষ্টি আদি।

প্ৰকৃতিৰ অৱদানসমূহক ধনৰ হিচাপত মূল্য দিয়াটো সন্তু নহয়। পৰিকল্পনাৰ বায়ুৰ দৰে সেইবোৰো এনেয়ে আহে বুলি সকলোৰে ভাবে, অস্ততঃ তাৰ অভাৱ নথাটালৈকে। অৱশ্যে এতিয়া অৰ্থনীতিবিদসকলে কিছুমান ‘পৰিবেশতন্ত্ৰ সেৱা’ক বহু ট্ৰিলিয়ন ডলাৰ হিচাপত মূল্য দিছে। তাৰ ভিতৰত আছে পৰাগযোগ ঘটোৱা পতংগবোৰ, মনক প্ৰশান্তি দিয়া সুন্দৰ প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ, পৰিকল্পনাৰ আৰু যথেষ্ট অক্সিজেনযুক্ত বায়ু থকা প্ৰাকৃতিক স্বাস্থ্য নিবাসবোৰ, আধ্যাত্মিক অনুভূতি আনি দিয়া হিমালয়ৰ পৰিবেশ আদি। আচলতে ট্ৰিলিয়ন ডলাৰৰ হিচাপতো সেইবোৰ মূল্যায়ন কৰা সন্তু নহয়।

এই সকলোৰে কিন্তু আমাৰ একমাত্ৰ পৃথিবীখনতে আমি বিনামূলীয়াকৈ পাই আছোঁ। আমাৰ বাবে কেবল এখন পৃথিবী আছে আৰু সেইখন যেনে তেনে সুৰক্ষিত কৰি ৰখাটো আমাৰ মূল দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য হোৱা উচিত। ♦

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

বিশ্ব মহিলা বক্সিংত নিখাত জারিনৰ স্বৰ্ণপদক

ইষ্টানবুলত অনুষ্ঠিত
বিশ্ব মহিলা বক্সিং
চেম্পিয়নশিপ পত
ভাৰতৰ তাৰকা বক্সাৰ
নিখাত জারিনে
স্বৰ্ণপদক লাভ কৰিবলৈ
সক্ষম হয়। যোৱা ১৯

মে'ত অনুষ্ঠিত ৫২ কেজি শাখাৰ ফাইনেলত নিখাত
জারিনে থাইলেণ্ডৰ জিটপং জুতামাছক ৫-০ ব্যৱধানত
পৰাজিত কৰি চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰে। ২৫
বছৰীয়া নিখাতে ২০১৯ চনৰ এছিয়ান চেম্পিয়নশিপত
ৱৰ্ষৰ পদক লাভ কৰিছিল। প্ৰাক্কলন জুনিয়ৰ বিশ্ব
চেম্পিয়ন নিখাত হৈছে বিশ্ব মহিলা বক্সিং
চেম্পিয়নশিপত স্বৰ্ণপদক দখল কৰা পথমগবাকী
ভাৰতীয় খেলুৱৈ। ইয়াৰ পূৰ্বে এম চি মেৰীকম, সৱিতা
দেৱী, জেনি আৰ এল আৰু লেখা কেচিয়ে বিশ্ব
চেম্পিয়নশিপত সোণৰ পদক দখল কৰিছিল।

ডানিছ ছিদ্দিকীলৈ পুলিংজাৰ বঁটা

আফগানিস্তানৰ
সন্ত্রাসজৰ্জৰ পৰিস্থিতিৰ
বাস্তৱ ছবি তুলিবলৈ
যাওঁতে তালিবান
সন্ত্রাসবাদীৰ হাতত
শোকাবহভাৱে মৃত্যুবৰণ
কৰা ডানিছ ছিদ্দিকীলৈ

২০২২ বৰ্ষৰ পুলিংজাৰ বঁটা আগ বঢ়োৱা হৈছে।
ভাৰতীয় ফট' সাংবাদিক ডানিছ ছিদ্দিকীলৈ
মৰণোভৰভাৱে সাংবাদিকতাৰ ক্ষেত্ৰে এই সন্মানীয়
আন্তঃবাস্তীয় বঁটা প্ৰদানৰ কথা ঘোষণা কৰা হয়। ডানিছ
ছিদ্দিকীৰ উপৰি আন তিনিগৰাকী ফট' সাংবাদিক কৰ্তৃমে
আদনান আৰিদি, ছানা ইবছাদ মাট্ৰ আৰু অমিত ডাভেক
চলিত বৰ্ষৰ শ্ৰেষ্ঠ ফট' সাংবাদিকৰ পুলিংজাৰ বঁটাৰ
বাবে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। উল্লেখযোগ্য যে ডানিছ

ছিদ্দিকীৰ মৃত্যু হৈছিল ২০২১ চনৰ ১৬ জুলাইত। সেই
সময়ত আফগানিস্তানৰ পৰা আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ সেনা
বাহিনীয়ে নিজ দেশলৈ সেনা প্ৰত্যাৱৰ্তন কৰিবলৈ
আৰম্ভ কৰিছিল। ভাৰতীয় ফট' সাংবাদিকগবাকীয়ে
আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ সেনাৰ গাঢ়ীত উঠি
আফগানিস্তানৰ জুলান্ত পৰিস্থিতিৰ ফট' আৰু ভিডিআ'
সংগ্ৰহ কৰি থকা অৱস্থাতে তালিবানে তেওঁলোকৰ
সামৰিক বাহনখন বিস্ফোৱণ কৰি উৰুৱাই দিয়াত
তেওঁৰ মৃত্যু হয়। তেওঁৰ ফট' আৰু ভিডিআই পৰবৰ্তী
সময়ত দায়বদ্ধতা আৰু সাহসৰ পৰিচয় দিয়াৰ
ফলস্বৰূপে ২০২২ বৰ্ষৰ পুলিংজাৰ বঁটাৰ বাবে তেওঁক
নিৰ্বাচিত কৰা হয়।

পণ্ডিত শিৰকুমাৰ শৰ্মাৰ দেহাৱসান

ভাৰতীয় সংগীত জগতৰ জনপ্ৰিয় সংগীত শিল্পী
তথা বিখ্যাত সন্তুষ্বাদক পণ্ডিত শিৰকুমাৰ শৰ্মাৰ যোৱা
১০ মে' তাৰিখে ৮৪ বছৰ বয়সত দেহাৱসান ঘটে।
১৯৩৮ চনত জন্মুত জন্মগ্ৰহণ কৰা শিৰকুমাৰে পিতৃ
পণ্ডিত উমা শৰ্মাৰ পৰা সন্তুষ্বাদ বাদনৰ শিক্ষা লাভ
কৰিছিল। জন্মু-কাশ্মীৰ অন্যতম লোকবাদ্য সন্তুষ্ব
বাদ্যযন্ত্ৰটোক তেওঁ শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ আন্তঃবাস্তুৰ
পৰ্যায়লৈ উন্নীত কৰি তুলিবলৈ সক্ষম হৈছিল। বিখ্যাত
বাঁহীবাদক পণ্ডিত হৰিপ্ৰসাদ চৌৰাচিয়াৰ লগত যুটি
বাক্ষি ‘শিৰ-হৰি’ যুগলবন্দীৰে দুয়োজনে বলিউডৰ
‘চিলচিলা’, ‘চান্দনী’, ‘লমহে’ আদি কেইবাখনো ছবিত
সংগীত পৰিচালনা কৰিছিল। পদ্মবিভূত্যণ, সংগীত নাটক
অকাডেমী আদি বঁটা লাভ কৰা পণ্ডিত শিৰকুমাৰ শৰ্মাৰ
মৃত্যু দেশৰ বাবে এক অপূৰণীয় ক্ষতি।

অসম আৰক্ষীলৈ ‘ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান’ সন্মান

যোৱা ১০ মে' তাৰিখে অসম আৰক্ষীক
'ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান' সন্মান আনুষ্ঠানিকভাৱে কেন্দ্ৰীয়
গৃহমন্ত্ৰী অমিত শ্বাহে গুৱাহাটীত প্ৰদান কৰে। বিগত ২৫
বছৰে সন্তুষ্বাদ, অনুপ্ৰবেশ আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ অপৰাধ
নিয়ন্ত্ৰণৰ লগতে আইন-শংখলা বৰ্তাই ৰখ তথা

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

জনসাধাৰণৰ নিৰাপত্তাৰ দিশত আগ বঢ়োৱা অনৱদ্য সেৱাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে অসম আৰক্ষীক ‘ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান’ সম্মানৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। এই ৰাষ্ট্ৰীয় সম্মান লাভ কৰা কেন্দ্ৰীয়শাসিত অঞ্চল দিল্লীকে ধৰি অসম হৈছে দেশৰ দহখন ৰাজ্যৰ ভিতৰত এখন। অসমৰ পূৰ্বে উভৰ প্ৰদেশ, মহাৰাষ্ট্ৰ, তিমাচল প্ৰদেশ, গুজৱাট, হাবিয়ানা, জম্বু-কাশীৰ, ত্ৰিপুৰা আৰু তামিলনাড়ুৱে ‘ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান’ সম্মান লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

উল্লেখযোগ্য যে ইংৰাজৰ শাসন কালত প্ৰচলিত ‘ৰজাৰ নিচান’ অথবা ‘ৰাণীৰ নিচান’কে ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰা পাছত ‘ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান’ (প্ৰেছিডেণ্টছ কালাৰ্জ) বুলি নামকৰণ কৰা হয়। ১৮২৬ চনত মাৰ্ত কেইজনমান চিপাইক লৈ প্ৰতিষ্ঠা হোৱা অসম আৰক্ষীয়ে এই ‘ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিচান’ সম্মান লাভভৰে নিজকে দেশৰ অন্যতম সৰ্বোৎকৃষ্ট নিৰাপত্তাবক্ষী বাহিনী বুলি পৰিচিতি লাভ কৰে।

ভাৰতৰ থমাচ কাপ বিজয়

যোৱা ১৫ মে' তাৰিখে বেংককত অনুষ্ঠিত থমাচ কাপ বেডমিন্টন প্ৰতিযোগিতাত ভাৰতীয় (পুৰুষ) দলে ইতিহাস ৰচনা কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। থমাচ কাপত সুনীৰ্ধ ৭৩ বছৰৰ অপেক্ষাৰ অৱসন ঘটাই ভাৰতে প্ৰথমবাৰৰ বাবে ফাইনেলত প্ৰৱেশ কৰি খিতাপ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ফাইনেল খেলখনত ১৪ বাৰৰ বিজয়ী ইঞ্জেনীয়াক ৩-০ ব্যৱধানত পৰাস্ত কৰি ভাৰতে প্ৰথমবাৰৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠত্বৰ মুকুট পৰিধান কৰি দেশলৈ গৌৰৰ কঢ়িয়াই আনে। কোৱাটাৰ ফাইনেলত

মালয়েছিয়াক আৰু ছেমি ফাইনেলত ডেনমাৰ্ক শাসকদ্বাকাৰী খেলত পৰাভূত কৰি ফাইনেলত থিতাপ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা ভাৰতীয় বেডমিন্টন দলটোৱে খেলুৱৈসকল হৈছে ক্ৰমে—লক্ষ্য সেন, কিদান্মি শ্ৰীকান্ত, এইচ এছ প্ৰণয়, এছ ৰণকিৰেডী আৰু চিৰাগ শেট্টি। এই বৰ্ষৰ ৩০ সংখ্যক থমাচ কাপ প্ৰতিযোগিতাত মুঠ ১৬ খন দেশে অংশগ্ৰহণ কৰিছিল।

ৰাষ্ট্ৰদোহ আইন স্থগিত

যোৱা ১১ মে' তাৰিখে উচ্চতম ন্যায়ালয়ে ইংৰাজৰ শাসন কালত ভাৰতত প্ৰণয়ন কৰা ৰাষ্ট্ৰদোহ আইনখনৰ (১২৪-এ; Sedition Law) প্ৰয়োগ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পুনৰ্বিবেচনা নকৰা পৰ্যন্ত স্থগিত ৰখাৰ বাবে ঐতিহাসিক ৰায় প্ৰদান কৰে। ইংৰাজৰ শাসনকালত ১৮৬০ চনতে ভাৰতৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামীসকলক কঠোৰ হাতেৰে দমন কৰিবলৈ প্ৰণয়ন কৰা ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ১২৪-এ ধাৰাটো স্বাধীন ভাৰততো উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত আৰু আক্ৰোশমূলকভাৱে বলৱৎ কৰাৰ গুৰুতৰ অভিযোগ উঠাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে এই ৰায় প্ৰদান কৰে। উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ মুখ্য ন্যায়াধীশ এন ভি ৰামান্না নেতৃত্বাধীন তিনিজনীয়া বিচাৰপীঠে এই ৰায়দানত ঘোষণা কৰে যে এই আইনখনৰ পুনৰ্বিবেচনা নকৰালৈকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু ৰাজ্য চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰদোহৰ গোচৰত দেশৰ কোনো নাগৰিকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব নোৱাৰিব তথা এই আইনৰ অধীনত কোনো গোচৰ ঝজু কৰিব নোৱাৰিব। লগতে ৰাষ্ট্ৰদোহ আইনৰ অধীনত গ্ৰেপ্তাৰ হৈ কাৰাবাস খাটি থকা সকলো অভিযুক্তই জামিনৰ বাবে আবেদন জনাব পাৰিব তথা চলি থকা তদন্ত অবিলম্বে বন্ধ কৰিব লাগিব। তদুপৰি সকলো গোচৰৰ বিচাৰ এই ৰায়ৰ ফলত খাৰিজ হ'ব আৰু সকলো অভিযুক্তক অবিলম্বে মুক্তি দিব লাগিব। উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ৰায় অনুসৰি দেশৰ কোনো আদলতে অথবা কোনো ন্যায়াধীশে ৰাষ্ট্ৰদোহৰ অভিযোগৰ গোচৰত নতুনকৈ শুনানি গ্ৰহণ

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

কৰিব আৰু বায দিব নোৱাৰিব। উল্লেখযোগ্য যে বৰ্তমান চৰকাৰৰ ৮ বছৰীয়া কাৰ্য্যকালত বাস্তুদ্রোহ আইনৰ (১২৪-এ) অধীনত দেশৰ আদালতত ৮০০ৰো অধিক গোচৰ চলি আছে আৰু ১৩,০০০ জন ভাৰতীয় নাগৰিকক বাস্তুদ্রোহী বুলি অভিযোগ কৰি কাৰাগাবত বন্দী কৰি ৰখা হৈছে।

‘গুগল ট্ৰেন্সলেটৰ’ত অন্তৰ্ভুক্ত অসমীয়া ভাষা

যোৱা ১২ মে’ তাৰিখে গুগল কৰ্তৃপক্ষই অসমীয়া ভাষাক ‘গুগল ট্ৰেন্সলেটৰ’ত অন্তৰ্ভুক্ত কৰি বিশ্বজনীন স্থীকৃতি প্ৰদান কৰে। ইণ্টাৰনেট বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ ‘চাৰ্ট ইঞ্জিন’ গুগলৰ অনুবাদ সেৱাত অনুষ্ঠানিক সংযোজনৰ ফলস্বৰূপে গুগলত উপলব্ধ হৈ থকা বিশ্বৰ যিকোনো ভাষাৰ লেখা মুহূৰ্ততে অসমীয়ালৈ অথবা অসমীয়া ভাষাৰ যিকোনো লেখা দেশ-বিদেশৰ ভিন্ন ভাষাৰ লোকে পঢ়িবলৈ সক্ষম হ’ব। বিশ্বৰ সৰক-বৰ মুঠ ২৪টা ভাষাক গুগল অনুবাদত নতুনকৈ সংযোজন কৰা হৈছে। অসমীয়াৰ উপৰি গুগলত সংযোজিত হোৱা আন ৭টা ভাৰতীয় ভাষা হৈছে—সংস্কৃত, মিজো, মেইটেই, ড’ংগি, ভোজপুৰী, কোংকনী আৰু মেথিলী। বৰ্তমানলৈ গুগলে হিন্দী, বাংলা, তামিল, তেলেংগানকে ধৰি মুঠ ১৯টা ভাৰতীয় ভাষাক গুগল অনুবাদত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। গুগল কৰ্তৃপক্ষই প্ৰকাশ কৰা তথ্য অনুসৰি অসমীয়া ভাষা উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ২৫ মিলিয়ন লোকে ইণ্টাৰনেটত ব্যৱহাৰ কৰে আৰু সম্পত্তি ৫ লাখ ৬০ হাজাৰ অসমীয়া শব্দ ভাণ্ডাৰ গুগলত উপলব্ধ। অসমীয়া ভাষা গুগল অনুবাদত অন্তৰ্ভুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত অসম সাহিত্য সভা আৰু অসংখ্য প্ৰবাসী অসমীয়াই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰিছিল।

ভাৰতৰ নতুন মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্ত ৰাজীৰ কুমাৰ
যোৱা ১৫ মে’ তাৰিখে নিৰ্বাচন আয়ুক্ত ৰাজীৰ কুমাৰে ভাৰতৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্ত (CEC) হিচাপে দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰে। মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্ত সুশীল চন্দ্ৰই ১৪ মে’ত অৱসৰ প্ৰহণ কৰাত ভাৰতৰ বাস্তুপতি

ৰামনাথ কোবিন্দে
সংবিধানৰ ৩২৪ অনুচ্ছেদৰ
আধাৰত ৰাজীৰ কুমাৰক
দেশৰ মুখ্য নিৰ্বাচন আয়ুক্ত
হিচাপে নিযুক্তি দিয়ে।
২০২০ চনৰ ১ ছেপ্টেম্বৰত
ভাৰতৰ নিৰ্বাচন আয়োগৰ

আয়ুক্তৰপে নিযুক্তি লাভ কৰা কুমাৰে পাৱিক
এণ্টাৰপ্রাইজেছ ছিলেকছন ব’ড’ৰ অধ্যক্ষ হিচাপেও সেৱা
আগ বঢ়াই আছে।

অসমৰ হেদায়েৎ আলীৰ এভাৰেষ্ট বিজয়

যোৱা ১২ মে’
তাৰিখে অসমৰ হাজোৰ
হেদায়েৎ আলীয়ে
এভাৰেষ্ট শৃঙ্গ আৰোহণ
কৰি ইতিহাস ৰচনা
কৰে। পৃথিবীৰ সৰ্বোচ্চ
শৃঙ্গ মাউণ্ট এভাৰেষ্টৰ

শিখৰত উপনীত হোৱা হেদায়েৎ আলী হৈছে সপ্তমজন
অসমীয়া। ইয়াৰ পুৰৈ মাউণ্ট এভাৰেষ্ট বিজয় কৰা
অসমীয়াসকল হ’ল ক্ৰমে—তৰণ শইকীয়া, মনীষ
ডেকা, হেনৰী ডেভিড ইংতি, খৰচিং টেৰণ, নৱকুমাৰ
ফুকন আৰু নন্দদুলাল দাস। কামৰূপ জিলাৰ হাজোৰ
দামপুৰৰ প্ৰয়াত ছৈয়দুল্লা আলীৰ পুত্ৰ হেদায়েৎ আলী
পেছাত ছফ্টৱেৰ অভিযন্তা আৰু সম্পত্তি আমেৰিকা
যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ কেলিফনিয়াৰ বাসিন্দা। ৫০ বছৰীয়া
হেদায়েৎ আলীয়ে ইতিমধ্যে ইউৱোপৰ সৰ্বোচ্চ শৃঙ্গ
মাউণ্ট এলক্ৰছ, আফ্ৰিকাৰ সৰ্বোচ্চ শৃঙ্গ কিলিমাঞ্জুৰো
আদি সফলতাৰে আৰোহণ কৰি নিজৰ দক্ষতাৰ প্ৰমাণ
দাঙি ধৰিছে। উল্লেখযোগ্য যে অসমৰ পৰা প্ৰথমবাৰ
বিশ্বৰ সৰ্বোচ্চ শৃঙ্গটো আৰোহণ কৰিছিল তৰণ
শইকীয়া আৰু মনীষ ডেকাই ২০১৩ চনৰ ক্ৰমে ১৮
মে’ আৰু ২৪ মে’ত। ♦

■ **সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী**

খবৰৰ লেছেৰি বোটলা

(২১ এপ্রিল ২০২২ ৰ পৰা ২০ মে' ২০২২লৈ)

২২ এপ্রিল : ভাৰত আৰু ইংলণ্ডৰ মাজত মুক্ত
বাণিজ্যৰ বাবে দুয়োখন দেশৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ
মোড়ী আৰু বৰ্বিচ জনচনৰ মাজত চুক্তি স্বাক্ষৰিত
হয়।

২৩ এপ্রিল : মে�ংগোলীয়াত অনুষ্ঠিত এছিয়ান মল্লযুঁজ
প্ৰতিযোগিতাত বৰি দাহিয়াই স্বৰ্গপদক লাভ কৰে
(৫৭ কেজি শাখাৰ)।

২৪ এপ্রিল : ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ী আৰু
ইউৱোপীয়ান কমিছনৰ অধ্যক্ষ উৰচুলা ভন
লেয়েনৰ মাজত ইউৱোপীয়ান ইউনিয়ন-ভাৰত
বাণিজ্য তথা প্ৰযুক্তি পৰিয়দ' গঠনৰ চুক্তি স্বাক্ষৰিত
হয়।

২৫ এপ্রিল : ইমানুৱেল মেক্রণ দিতীয়টো কাৰ্য্যকালৰ
বাবে ফ্রাঙৰ বাট্টুপতি নিৰ্বাচিত হয়।

২৭ এপ্রিল : অত্যাৱশ্যকীয় সামগ্ৰী ক্ৰয় কৰিবৰ বাবে
বিশ্ব বেংকে শ্ৰীলংকাক ৬০ নিযুত মাৰ্কিন ডলাৰৰ
সাহায্য আগ বঢ়ায়।

২৮ এপ্রিল : ডিফুত বাজহৰা সভাত পৰ্যায়ক্ৰমে
সম্পূৰ্ণ ৰূপত দেশৰ পৰা আফস্পা আইন প্ৰত্যাহাৰ
কৰা হ'ব বুলি প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ীয়ে ঘোষণা
কৰে।

● টাটা গ্ৰুপৰ অনুদানেৰে অসমত নিৰ্মাণ কৰা ৭খন
কেপাৰ হাস্পতাল প্ৰধানমন্ত্ৰী নৰেন্দ্ৰ মোড়ীয়ে
উদ্বোধন কৰে।

১ মে' : বিশিষ্ট অৰ্থনীতিবিদ সুমন বৈৰীয়ে নিটি
(NITI) আয়োগৰ উপাধ্যক্ষৰূপে দায়িত্বাৰ প্ৰহণ
কৰে।

● মেনিলাত অনুষ্ঠিত এছিয়া বেডমিণ্টন
চেম্পিয়নশিপত পি ভি সিন্ধুৰে ব্ৰঙ্গৰ পদক লাভ
কৰে।

৩ মে' : বিজেপি দলৰ পাৰিয়দ (Councilor) মৃগেন

শৰণীয়া গুৱাহাটী পৌৰ নিগমৰ (GMC) মেয়ৰ
কপে নিৰ্বাচিত হয়।

৬ মে' : হাঙ্গৰো এছিয়ান গেমছ, ২০২২ ক'ভিড-১৯
মহামাৰীৰ বাবে বাতিল কৰা বুলি এছিয়ান
অলিম্পিক কাউন্সিলে ঘোষণা কৰে।

৭ মে' : বেহালী সংৰক্ষিত বনাঞ্চলক 'অভয়াৰণ্য'
(Wildlife Sanctuary) হিচাপে অসম চৰকাৰে
ঘোষণা কৰে।

৮ মে' : ৫২ বছৰীয়া বীতা শ্বেপহই সৰ্বাধিক ২৬ বাৰ
মাউণ্ট এভাৰেষ্ট আৰোহণ কৰি ইতিহাস ৰচনা
কৰে। তেওঁ প্ৰথমবাৰ ১৯৯৪ চনৰ ১৩ মে'ত
পৃথিবীৰ সৰ্বোচ্চ শৃংগটো আৰোহণ কৰিছিল।

৯ মে' : গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় হাস্পতালত
কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰী অমিত শ্বাহে হৃদয়-বক্ষ আৰু
স্নায়ুবিজ্ঞান কেন্দ্ৰ উদ্বোধন কৰে।

১১ মে' : চাইপ্রাচৰ লিমাছোলত অনুষ্ঠিত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয়
এথলেটিকছ মৈট্ৰি পুৰুষৰ ২০০ মিটাৰ দৌৰত
অল্যান বৰগোহাঁয়ে ব্ৰঙ্গৰ পদক লাভ কৰে।

১২ মে' : কাৰি আংলং স্বায়ত্ত্বাস্তিত জিলা পৰিষদৰ
নিৰ্বাচন ৮ জুনত অনুষ্ঠিত হ'ব বুলি ৰাজ্যিক
নিৰ্বাচন আয়োগে ঘোষণা কৰে।

● ৰণিল বিক্ৰমসিংহেই শ্ৰীলংকাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে
শপত গ্ৰহণ কৰে।

১৪ মে' : মাণিক সাহাই ত্ৰিপুৰাৰ নতুন মুখ্যমন্ত্ৰী
হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে।

১৭ মে' : এলিজাৰেথ বৰ্নে ফ্রাঙৰ নতুন প্ৰধানমন্ত্ৰী
হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰে।

১৯ মে' : ভাৰতত প্ৰথমটো ৫জি টেলিফন কলৰ
শুভাৰম্ভ কৰে কেন্দ্ৰীয় যোগাযোগ মন্ত্ৰী অশ্বিনী
বৈষণ্঵ে।

২০ মে' : জি এছ টি (GST) কাউন্সিলৰ নিৰ্দেশ
কেন্দ্ৰীয় আৰু ৰাজ্যিক চৰকাৰে মানিবলৈ বাধ্য
নহয় বুলি উচ্চতম ন্যায়ালয়ে বায়দান কৰে। ♦

■ **সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী**

চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লব

■ অপর্ণা দেৱী

বর্তমান যুগটোরেই হৈছে প্রযুক্তিৰ যুগ। আমাৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ প্রতিটো স্তৰতে প্রযুক্তিয়ে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। আমি ক্ৰমান্বয়ে প্রযুক্তি-নিৰ্ভৰ হৈ গৈ আছঁ। প্রযুক্তিৰ উন্নয়নে মানৱ সভ্যতাক উন্নয়নৰ দিশত আগ বঢ়াই লৈ গৈছে।

চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লব হ'ল প্রযুক্তিগত উন্নয়নৰ এক নতুন ধাৰণা। ২০১১ চনত হৈন্নোভাৰ চহৰত অনুষ্ঠিত এক উদ্যোগ সম্পৰ্কীয় অনুষ্ঠানত চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ ধাৰণাৰ উন্নত হৈছিল। এই চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ ধাৰণাটো আচলতে এক প্রযুক্তিগত স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়া। ই এক অত্যাধুনিক প্রযুক্তি। তাপ ইঞ্জিনৰ আৰিষ্কাৰে প্ৰথম ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ আৰস্ত হোৱাত যিদৈৰে সহায় কৰিছিল, ঠিক সেইদৈৰে বিদ্যুতৰ আৰিষ্কাৰে দ্বিতীয় ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ আৰু কম্পিউটাৰে তৃতীয় ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ জন্ম দিছিল। আধুনিক মেচিন ব্যৱহাৰ কৰি উদ্যোগ-কাৰখনাত স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে কাম-কাজ কৰাৰ ব্যৱহাৰই ইণ্ডাস্ট্রী ৪.০ অৰ্থাৎ চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ ধাৰণাৰ জন্ম দিছে বুলি কোৱা হয়। সেয়া সন্তোষ হৈছে একমাত্ আনন্দঘোগাযোগ আৰু ক্ষিপ্ততাৰ বাবে। প্রযুক্তিত যেতিয়াই কৃত্ৰিম বৃদ্ধিমত্তা, জিন সম্পাদনা, ৰবটিকছ আদিৰ সংযোজন ঘটিল, তেতিয়াৰ পৰাই প্ৰাকৃতিক, ডিজিটেল আৰু জৈৱিক

পৃথিবীৰ ধাৰণাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যৰ বেখা একেবাৰে ধূসৰ হৈ আহিল। অত্যাধুনিক প্রযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে যন্ত্ৰ বা মেচিনৰোৰক কোনো ধাৰণৰ সহায় নোহোৱাকৈ, নিজে নিজে কাম কৰাৰ ক্ষমতা প্ৰদান কৰিছে। ফলত অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত ইণ্ডাস্ট্রী ৪.০য়ে এক বিশেষ প্ৰভাৱ পেলাৰলৈ সক্ষম হৈছে।

চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবে সমগ্ৰ পৃথিবীকে এক নতুন ৰূপ দিয়াৰ পথত অগ্ৰসৰ হৈছে। পৃথিবীৰ দেশসমূহত ব্যৱসায়-বাণিজ্যকে আদি কৰি প্ৰশাসনৰ দিশটোতো স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰয়োগৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে দক্ষতা বৃদ্ধি কৰা। বৰ্তমানৰ প্রতিযোগিতাৰ যুগত সমাজ ব্যৱস্থা, কল-কাৰখনা, ব্যৱসায়-বাণিজ্য, প্ৰশাসনিক দিশ আদিয়ে যাতে নিজ নিজ ক্ষেত্ৰৰ প্রতিযোগিতাত তিষ্ঠি থাকিব পাৰে তাৰ বাবেও স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ প্ৰক্ৰিয়াই চেষ্টা চলাইছে। বিভিন্ন নিৰ্মাণ কাৰ্য্যতো চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবে এক অভূতপূৰ্ব পৰিবৰ্তন আনিব বুলি আশা কৰা হৈছে।

চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবে মানুহৰ লগত মানুহৰ সম্পর্কতকৈ যন্ত্ৰৰ লগত যন্ত্ৰৰ সম্পর্ক স্থাপনৰ চেষ্টা চলাইছে। চতুর্থ ঔদ্যোগিক বিপ্লবৰ স্বয়ংক্ৰিয়তাৰ ধাৰণাত গম পোৱা গৈছে যে মানুহ প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত নোহোৱাকৈ মেচিনৰ জৰিয়তে বিভিন্ন কাৰ্য্য সম্পাদন কৰা সম্ভৱ। স্বয়ংক্ৰিয় প্রযুক্তি সম্পর্কে সমগ্ৰ পৃথিবীৰ বিশেষজ্ঞসকলে চিন্তা-চৰ্চা কৰিছে। বিশেষজ্ঞসকলে সেই সম্পৰ্কে কৰা জৰীপৰ পৰা জনা গৈছে যে কিছুমান কল-কাৰখনাত স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে যন্ত্ৰ পৰিচালনা কৰাৰ পাছত, সেই যন্ত্ৰৰোৰ স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে কাৰ্য্য সম্পাদন কৰাৰ ক্ষমতা বৃদ্ধি পাই গৈ থাকে। স্বয়ংক্ৰিয় প্রযুক্তি সফলতাৰ দিশত আগ বঢ়াৰ মূলতেই হৈছে ইণ্টাৰনেট,

অর্থনীতি

মেচিন লার্নিং ছফ্টৱেৰ, ৰবট, ধী ডি প্ৰিণ্টিং আদিৰ খৰতকীয়া উন্নয়ন।

সকলো কথাৰে ভাল আৰু বেয়া দুটা দিশ থাকে। স্বয়ংক্ৰিয়কৰণ প্ৰযুক্তিৰ ব্যৱহাৰে ভাৰতৰ নিচিনা দেশত (য'ত নিবনুৱা সমস্যা এটা জলন্ত সমস্যা) কি ধৰণৰ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে, সেয়া সময়েহে ক'ব পাৰিব। যিকোনো এটা যন্ত্ৰই সম্ভৱস্থলত যেতিয়া নিজে নিজে বা স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে কাৰ্য সম্পদান কৰিব পাৰিব, তেতিয়া সেই যন্ত্ৰৰ লগত জড়িত হৈ থকা কৰ্মচাৰীৰ প্ৰয়োজন

কমি আহিৰ আৰু এটা সময়ত সেই প্ৰয়োজন একেবোৰেই নোহোৱা হৈ যাব। যাৰ ফলত কৰ্মৰত বহু কৰ্মচাৰীৰ বাবে অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিৰ এক প্ৰত্যাহ্বান স্বৰূপ হৈ পৰিব। সময়ৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে ন ন প্ৰযুক্তি উন্নৰণ হ'ব আৰু কিছুমান প্ৰযুক্তিৰ পূৰ্বতকৈ উন্নয়নো হ'ব—সেই সকলো ক্ষেত্ৰত পৰিস্থিতিৰ সৈতে মোকাবিলা কৰিবলৈ দক্ষ মানৱ সম্পদৰ প্ৰয়োজন হ'ব। মানৱ সম্পদৰ উন্নয়নেহে প্ৰযুক্তিৰো উন্নয়ন সাধন কৰিব পাৰিব। ♦♦

পুঁথি পৰিচয়

এখন কল্পবিজ্ঞান উপন্যাসৰ পৰিচিতি

■ ত্ৰিমাত্ৰী ডেকা

অসমৰ এগৰাকী অন্যতম মহিলা কল্পবিজ্ঞান লেখিকা বন্দিতা ফুকনৰ শিশু উপযোগী কল্পবিজ্ঞান উপন্যাস ‘মিনুৰ বৰট সখী’ এখন অতি জনপ্ৰিয় পুঁথি। গ্ৰন্থখনত মিনু নামৰ এজনী ছোৱালীৰ কাহিনী আছে। মিনু নামৰ এজনী আঠ বছৰীয়া ছোৱালীক মামাকে উপহাৰ হিচাপে এটা বৰট দিছিল। বৰটটো দেখিবলৈ সাইলাখ এজনী ছোৱালীৰ দৰে। বৰটজনীক মিনুৱে কিদৰে নিজৰ বাস্তুৰ হিচাপে স্বীকৃতি দিলে আৰু কিদৰে বৰট সখীজনীয়ে মিনু আৰু মিনুৰ মাকক বিভিন্ন কামত সহায় কৰে তাৰেই অতি সুন্দৰ বৰ্গনা এই উপন্যাসখনত কৰা হৈছে।

মিনু নামৰ ছোৱালীজনীৰ ঘৰত কেৱল তাই আৰু তাইৰ মাক থাকে। মিনুৰ দেউতাক নাই। এদিন স্কুলৰ দুৰ্ঘটনাত দেউতাক হঠাতে চুকাই থাকিল। দেউতাক থাকোৱে মিনুৰ মাকে ঘৰতে থাকি মিনু আৰু মিনুৰ

দেউতাকৰ বাবে জুতি লগা খাদ্য বন্ধা, ঘৰখন পৰিপাটিকে বখা, শাকনি, ফুলনি, ফুলৰ টাৰবোৰ যত্ন লোৱা আদি কামবোৰতে ব্যস্ত আছিল। কিন্তু দেউতাক চুকেৱাৰ পাছৰ পৰা মিনুৰ মাক অফিচলৈ যাবলগীয়া হ'ল। সেইবাবে স্কুলৰ পৰা অহাৰ পাছত মিনু অকলশৰীয়া হৈ পৰে। সিহঁতৰ ঘৰৰ কামখিনি মইনা বাইজনীয়েই কৰি হৈ যায়।

এদিন মিনুৰ মাকে অফিচৰ পৰা আহি তাইক

পাৰ্থ মামাকৰ ঘৰলৈ যাবলৈ লগ ধৰিলৈ। পাৰ্থ মামা হ'ল মিনুৰ মাকৰ বৰ দেউতাকৰ ল'বা। পাৰ্থ মামা এজন বিজ্ঞানী। পাৰ্থ মামা নিজৰ কামত ছামহমান আমেৰিকা, জাপান, ইংলণ্ড আদি দেশবোৰত ঘূৰি ফুৰে। তেওঁ

পুঁথি পরিচয়

আমেরিকা আৰু জাপানলৈকে বেছিকে যায়। পাৰ্থ মামাই বৰ ভালকৈ ৰবট বনাৰ জানে, তেওঁ ৰবটৰ বিষয়ে পঢ়া-শুনা কৰে, কাম-কাজ কৰে। পাৰ্থ মামাই মিনুৰ বাবে তাই কথা পাতিবলৈ, খেলিবলৈ, বিভিন্ন কামত সহায় হোৱাকৈ ৰূপা নাম দি এজনী ৰবট সাজি উণিয়াইছে।

ৰবটবোৰ কামত বৰ পাকৈত। এই ৰবটবোৰে মানুহৰ নিৰ্দেশত বহু কাম কৰিব পাৰে। মানুহে ছুইচ টিপিলে বা মাইক্ৰফনত অথবা কম্পিউটাৰেৰে নিৰ্দেশ দিলে এই যন্ত্ৰ বা ৰবটবোৰে মানুহে কৰিব নোৱাৰা টান কাম কিছুমান কৰি দিব পাৰে। তপত ধাতু গলি থকা চৌকাৰ ওচৰত, সাগৰৰ গভীৰ তলিত অথবা কোনোৱা কাৰখনাৰ বিপদজনক মেচিনৰোৰ চলাই নানা তৰহৰ কাম-কাজ কৰাবৰ কাৰণে মানুহে বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ ৰবট সাজি লয়।

পাৰ্থ মামাই ৰূপা নামৰ ৰবটজনী মিনুক উপহাৰ দি ক'লে যে ৰূপা এজনী যন্ত্ৰ-মানৱী। ৰূপাই মিনুৰ লগত খেলা-ধূলা কৰাৰ উপৰি পঢ়া-শুনা কৰা আৰু বাহিৰা দুষ্ট মানুহে ঘৰত সোমাব খুজিলে সিহাংক বাধা দিবও পাৰিব। ৰূপাৰ গাত বহুত শক্তি আছে। ৰূপা যে এজনী ৰবট সেই কথা ঘৰৰ মানুহৰ বাহিৰে আন কাকো

নজনাবলৈ পাৰ্থ মামাই মিনু আৰু মিনুৰ মাকক সকীয়াই দিছিল। ৰূপাই যিহেতু সকলো কাম কৰিব জানে সেই কথা দুষ্ট মানুহে গম পালে তাইক চুৰ কৰি নি ধনী মানুহৰ ওচৰত বহু ধন লৈ বেঢি দিব। ৰবট একোটাৰ দাম বহু বেছি। মিনু আৰু মিনুৰ মাকক কেনেকৈ ৰূপাৰ পিঠিখনৰ ছালৰ তলত লুকাই থকা বেটাৰি চাৰ্জ কৰিব পাৰি তাকো পাৰ্থ মামাই বুজাই দিলে।

পাৰ্থ মামাই মিনুক কৈছিল যে ৰবটবোৰে হেনো তিনিটা নিয়ম মানি চলিব লাগে। প্ৰথমটো নিয়মমতে এটা ৰবটে মানুহক আঘাত বা অপকাৰ কৰিব নোৱাৰিব। দ্বিতীয় নিয়মমতে ৰবটবোৰে মানুহৰ আদেশ-নিৰ্দেশবোৰ মানিবই লাগিব। তৃতীয়টো নিয়মৰ মতে নিজকে বচাই বাধিবও লাগে। সেয়েহে চাৰ্জ কমি গ'লে ৰূপাৰি ৰবট এটাৰ যন্ত্ৰ কিদৰে ল'ব লাগে সেই কথাও পাৰ্থ মামাই মিনুক বুজাই দিছিল।

এনেদেৰে ৰবট সম্পৰ্কীয় বিভিন্ন কথা কাহিনীৰ ছলেৰে লেখিকাই কিতাপখনত উল্লেখ কৰিছে। সুযোগ পালে তোমালোকে কিতাপখন পঢ়িবা, ভাল পাৰা। ♦

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ (মে')

- ১। ভল্পা। ২। ছুইজাৰলেণ্ড। ৩। কিউছিট। ৪। মাক্রন। ৫। মংগোলিয়া।

কুইজৰ উত্তৰসমূহ

- ১) ছফিয়া লৰেন। ২। বিহাৰ, মধ্যপ্ৰদেশ, বাজস্থান আৰু উত্তৰ প্ৰদেশ। ৩। নৰবেৰ বাজধানী অঁছলো। ৪। কানহাৰা বাস্তীয় উদ্যান। ৫। ৰূপাণ্ডা। ৬। ব্ৰাজিল। ৭। নেলছন মেণ্টলৰ পত্ৰী হিচাপে তেওঁ দক্ষিণ আফ্ৰিকাৰ প্ৰথম মহিলা হোৱাৰ গৌৰৰ অৰ্জন কৰিছিল। ৮। ছান মাৰিনো। ৯। জৰ্জিয়া। ১০। তালিবান। ১১। ড° চি.ভি. বামণ। ১২। Centre for Development of Advance Computing। ১৩। লৰ্ড কাৰ্জন। তেওঁৰ পত্ৰীৰ প্ৰচেষ্টাতে কাজিৰঙা সংৰক্ষিত হৈছিল। ১৪। স্পেইনৰ বাণী ইজাবেলা (১৮৯৩)। ১৫। শচীন তেঁগুলকাৰ। ১৬। বাঁহ। ১৭। জানুৱাৰী। দেৱতাজন হ'ল জানুচ। ১৮। ক্লিওপেট্ৰা। ১৯। নেইনা লালা কিউৰাই। ২০। শ্বামডগ মিলিয়নায়াৰৰুপে। ♦

টাস্কিন

■ সংস্থিতা শর্মা

উচ্চ মাধ্যমিক শিক্ষাত্ত পরীক্ষার পরীক্ষার্থী, ২০২২ বর্ষ

(১)

মেট্রিকলে মাজত এটা মাহো নাই। হাতত সময় নাই। সাগৰৰ দৰে চিলেবাছত পুঠিমাছৰ দৰে সাঁতুৰি আছে শিক্ষার্থী। জীৱনৰ প্ৰথমটো ডাঙৰ পৰীক্ষা। তাকে লৈ চিন্তাৰ পাৰাপাৰ নাই শিক্ষার্থী, অভিভাৱকৰ। পৰীক্ষার পাছত কি কৰিব তাকে ভাৰি জলনা-কঞ্চনাত ব্যস্ত শিক্ষার্থী। হাতত সময়ো নাই, ইফালে কাল-ক'ৰোনাই অভ্যাস বেয়া কৰি পেলাইছে। পঢ়াত মন বহুৱাৰ পৰা নাই কোনেও। এনেও এক অনিচ্ছিত পৰিবেশ। ধুমুহাৰ দৰে পাৰ হৈ গৈছে সময়। ব'ৰ্ডৰ পৰা দিনে দিনে ওলাইছে নিত্য-নতুন বাতৰি। টেষ্ট পেপাৰ কৰি কৰি পাত শেষ হৈ আহিছে বহীৰ। তথাপি ব'বলৈ কাৰো সময় নাই। ফলাফল যিয়েই নহওক, নিজৰ ফালৰ পৰা এশ শতাংশই দিব নোৱাৰিলে এইবাৰ বেয়া লাগিব। গতিকে পূৰ্ণেদ্যমে চলিছে মেট্রিকৰ প্ৰস্তুতি। এইবাৰ আৰু পিছলৈ ঘূৰি চোৱাত নাই। বেয়া পোৱা বিষয়বোৱক বিদায় দিবলৈ উৎকঢ়িত শিক্ষার্থী। ফৰ বান লাষ্ট টাইম, বান ম'ৰ শ্বট প্লিজ ! এনেকৈয়ে পাৰ হৈছে সময়। পাৰ হৈছে কেইবাটাও উজাগৰী নিশা। আৰু অৱশেষত, সময় সমাগত ! ভয়, উৎকঢ়া, চিন্তা আৰু এক নতুন অনুভৱৰ মাজেদি পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হৈছে বিমুক্তি। তাইৰ লগত আৰু হাজাৰজন !

(২)

বিমুক্তি গুৱাহাটীৰ এখন সন্তুষ্ট স্কুলৰ ছাত্ৰী। মেট্রিকত তাইৰ চেণ্টাৰ পৰিছে ওচৰবে আন এখন স্কুলত। বেছ উৎসাহেৰে তাই গৈ পৰীক্ষা হলত বহিছে। পৰীক্ষা হলত বহিহে চকু কপালত উঠিল তাইৰ। এয়াতো তাই ইমান বছৰে ভাৰি থকা মেট্রিকৰ ছবিখন

নহয়। এখন সম্পূৰ্ণ বিপৰীত ছবি। তেন্তে ইমান বছৰে তাই এখন ভুল ছবি কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিছিল? এইবোৰ অনৰ্থক প্ৰশ্ন এই সময়ত। নিজৰ এড়মিট আৰু ৰেজিস্ট্ৰেছন কাৰ্ডখন ঠিককৈ হৈ তাই এবাৰ ক্লাছটোত চকু ফুৰালে। ক্লাছৰমটো ডাঙৰ যদিও অ্যান্তত প্ৰতিপালিত হোৱাৰ চিন স্পষ্ট। ডেক্স-বেঞ্চবোৱৰ অৱস্থা পুতোজনক। ৰমটোৰ ফেন দুখনো বেয়া। এই গেলা গৰমত ফেন নোহোৱাকৈ তিনি ঘণ্টা কেনেকৈ লিখিব সেয়া ভাৰি বিমুক্তি কঁপি উঠিল। ইফালে মহৰ কামোৰত থাকিব পৰা নাই। বিবৃতি চেলাউৰি কোঁচ খাই গৈছে। তথাপি উপায় নাই। এই সময়ত এইবোৰ চিন্তাও অনৰ্থক। তাই কাষত বহা ছোৱালীজনীলৈ চালে। বেপৰোৱা ভংগীত বহি আছে। নিশ্চয় এইখন স্কুলৰে হ'ব! চকুৱে চকুৱে পৰাত তাই অলপ হাঁহিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। সদৃশৰেই পালে পাছে। বিমুক্তিৰে ঘড়ীটো চাই দেখিলে আৰু বেছি সময় নাই। ইতিমধ্যে নিৰীক্ষকো আহিছিল। বিমুক্তিৰে দেখিলে প্ৰায় আধা সংখ্যক শিক্ষার্থীয়েই কপালত তিলক লৈ পৰীক্ষা হলত বহিছিল। তাইৰ হাঁহি উঠিল। তাইৰ এইবোৰত বিশ্বাসী নহয় যদিও বেলেগৰ বিশ্বাসক তাই অসম্মান নকৰে। তাই দেখিলে প্ৰশ্নকাকত বিলোৱা আৰম্ভ হৈছে। পৰীক্ষালৈ আৰু পাঁচ মিনিট। চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত হ'ব ইয়াৰ

শিক্ষার্থীর আখরা-তলী

ভিন্নিতেই। বিমর্শির ভিতৰত থকা সকলো ভয়, চিন্তা হঠাতে ভাপ হৈ উৰি গ'ল। হাঁহিমুখে প্ৰশংখন হাত পাতি ল'লে। মনত দৃঢ়তা।

(৩)

পৰীক্ষার দুঃঠটা বৰ সোনকালেই পাৰ হৈ গ'ল। তলৰ মূৰ ওপৰ কৰিবলৈ সময় নাছিল তাইব। ইংৰাজী হিচাপত পেপাৰ বৰ এটা সহজ অহা নাই। বিমৰ্শিৰ ইংৰাজীত দখল আছে। তাইব বৰ এটা সমস্যা হোৱা নাই যদিও পেপাৰৰ পেটাৰ্ন সলনি হোৱা বাবে তাই কিছুমান প্ৰশ্ন অলগ ভাৰিবলগীয়া নোহোৱাও নহয়। অৱশ্যে লিখা শেষ হোৱাৰ পাছত তাই সন্তুষ্টয়েই হ'ল। পৰীক্ষা বেয়া হোৱা নাই। পৰীক্ষা শেষ হ'বলৈ তেতিয়াও পোন্ধৰ মিনিটমান বাকী আছিল। বিমৰ্শিৰে লাহে-ধীৰে বহীখন ঘূৰাই চাই আছিল। তেতিয়ালৈ কাষৰ ছোৱালীজনীৰ প্ৰতি বিমৰ্শিৰে বিশেষ একো কৌতুহল অনুভৰ কৰা নাছিল। কিবা অনুভৰ কৰাৰ প্ৰয়োজনো নাছিল। কিন্তু এনেতে তাইব কাষত বহা ছোৱালীজনীয়ে লগৰজনীক কোৱা তাই শুনিলো, “মই ৰচনাও লিখা নাই, কমন নপৰিল!” বিমৰ্শিৰ থৰ লাগিল। ই কি! মেট্ৰিকত ৰচনা নিলিখে! বিমৰ্শিৰে কেৰাহিকে, খুব সাৰধানে তাইব বহীখনলৈ চালে। এইবাৰ তাইব চকু সঁচাই কপালত উঠিল। ছোৱালীজনীয়ে প্ৰশ্নৰ উন্নৰ নাজানে, গতিকে প্ৰশ্নই লিখি লৈছে। গোটেই গ্ৰামৰ ভাগটো তাই প্ৰশ্নকাকতৰ পৰাই তুলি দিছে। ইংৰাজী টেক্স্ট এনেও টান আহিছিল। বিমৰ্শিৰ নিশ্চিত যে এইজনী ছোৱালীৰ দাবা সেইখিনি কৰাটো সন্তুষ্ট নহয়। তাই ছোৱালীজনীলৈ চালে। তাইব নামটোও নাজানে বিমৰ্শিৰে। চকুৱে চকুৱে পৰাত তাই বিমৰ্শিৰক প্ৰশ্ন এটাৰ উন্নৰ সুধিলো। বিনাদিধিহি তাই উন্নৰ দিলো। বিমৰ্শিৰ আগত বহা ছোৱালীজনীয়েও তাইক দুই-এটা প্ৰশ্ন সুধিলো। বিমৰ্শিৰে ভালেই পালে। অন্তঃ ছোৱালী দুজনীয়ে তাইব কাৰণে হ'লৈও পাছ কৰিব। পাছ কৰা নম্বৰকেইটা যে দুইজনীয়েই পাৰ বিমৰ্শিৰ নিশ্চিত। যিমানখিনি পাৰে বিমৰ্শিৰে সিহঁতক কৈ গৈছে। ছোৱালী দুইজনী

বিস্ময়ত অবাক হৈ পৰিছে। মেট্ৰিকত কোনোৱা বেলেগ স্কুলৰ ছোৱালীয়ে এনেকৈ সহায় কৰিব বুলি সিহঁতে সপোনতো ভবা নাছিল। এই মুহূৰ্তত বিমৰ্শিৰে সিহঁতৰ বাবে ভগৱান। প্ৰশংসাৰে ওপচাই পেলালে দুয়ো বিমৰ্শিৰক।

“তোমাৰ নিচিনাকে আমাৰ স্কুলৰ লগৰবোৰেও নেদেখুৱায়, নাজানো বুলি কয় !”

“তুমি ইংলিছ মিডিয়ামৰ নেকি?”

“তোমাৰ নিচিনা বেঞ্চমেট মই জীৱনত গোৱা নাছিলোঁ !”

“তুমি ‘ছৰ এঞ্চাৰ’ জানা?”

শান্তভাৱে উন্নৰ দি গৈছিল বিমৰ্শিৰে। ছোৱালী দুজনীলৈ তাইব সঁচা অৰ্থত বেয়া লাগিছিল। চৰকাৰী স্কুলৰ নং ব্যপটো লাহে লাহে তাইব সমুখত স্পষ্ট হৈ পৰিছিল। তাই লাহেকৈ ছোৱালী দুজনীক সুধিলো, “তোমালোকৰ নাম কি?”

(৪)

বাৰে বাৰে অন্তৰ্দৰ্শনত ভুগিছে বিমৰ্শিৰ। মেট্ৰিক দিবলৈ গৈ তাই যি কৰি আহিল সেয়া গ্ৰহণযোগ্য নে? লগৰবোৰৰ পৰা গালিকেইটা ঠিকেই হজম কৰি আহিছে তাই। মাকহত্তে কথাটো বেয়া পোৱা নাই যদিও তাইক সাৰধান হ'বলৈ কৈছে। কিন্তু নিজৰ মাজতে ভুল-শুন্দ বিচাৰ কৰি বিমৰ্শিৰ ভাগৰি পৰিছে। যিখন স্কুলত বিমৰ্শিৰ চেষ্টাৰ পৰিছে সেইখন স্কুলৰ কথা তাই বহত আগৰ পৰাই শুনি আহিছে। তাই শুনিছে যে তালৈ গৈ বিমৰ্শিৰহঁতৰ স্কুলৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে বহত কথা পাতে বুলি বদাম ওলাইছে। যিটো পৰীক্ষার প্ৰথমদিনাই ভুল প্ৰমাণিত হ'ল। কিন্তু সেই স্কুলখনৰ ওপৰত বিমৰ্শিৰহঁতৰ খৎ আগৰ পৰাই উঠি আছিল। তেনেঙ্গুলত বিমৰ্শিৰে মাত্ৰ সহায়ৰ মানসিকতা এটা লৈয়েই যি সমাজ সেৱা কৰি আহিল সেয়া সম্পূৰ্ণ শুন্দ আছিলনে? ভুল যেনো নালাগেচোন! এটা কথা খাটাই যে বিমৰ্শিৰে এই প্ৰশ্নকেইটা দেখুওৱাৰ বাবেই ছোৱালী দুজনীৰ পৰীক্ষা সাংঘাতিক ভাল নহয়। কিন্তু সিহঁতে পাছ কৰিব। সেইবাবেই নিজেকে ভুল প্ৰমাণিত কৰিব।

শিক্ষার্থীর আখরা-তলী

পৰা নাই তাই। বিমবিম বেয়াও লগা নাই। মনৰ একোণত শান্তিহে পাইছে। বেয়া নালাগে, কিছুমান নিয়ম ভাঙ্গও বেয়া নালাগে। ইয়াৰ নিজস্ব এক মাদকতাও আছে!

(৫)

কি বিচ্ছি এই পৃথিবী! কি বিচ্ছি মানুহৰ জীৱন! কিমান বিচ্ছি কাহিনী কঢ়িয়াই লৈ ফুৰে মানুহে জীৱনত! কি ভিন্ন এই কাহিনী! কিমান ভিন্ন মানুহৰ মানসিকতা!

বিমবিমৰ কাষতে পৰীক্ষাত বহা সুস্মাৰ কাহিনী শুনি বিমবিম কঁপি উঠিছিল। যি সময়ত ফেমিনিজিমৰ নামত বিশ্বত আন্দোলন চলিছে, সেই একেই সময়তেই সুস্মাৰ দৰে ছোৱালীৰ আৰ্তনাদ শুনিবলৈ মানুহ নোহোৱা হৈছে। যিখন সমাজত পেট্রিয়ার্কিৰ বিৰুদ্ধে চলিছে উভাল প্রতিবাদ, সেই একেখন সমাজতেই সুস্মাৰ দৰে ছোৱালীৰোৰ মাত ঘৰৰ ভিতৰতেই দুৰ্বল হৈ পৰিছে। সুস্মাই তাইক কৈছিল, “পাঢ়িবলৈ মন নথকা নহয়। কিন্তু চময় নাপাওঁ। মাইঁতে ঘৰৰ কামবোৰ চিকাইছে। এইচৰ কৰ্ণতে পঢ়িবৰ টাইম ক'ত পাম? আমি পঢ়ি বেয়াই পাওঁ!” বিমবিম মূক হৈ পৰিছিল।

“আমাৰ পাপা না, ড্রাইভাৰ হয়। ৰাতি বহুত দেৰ লকে বাহিৰতে থেকে। আমাৰ মাৰো গাটো কখন-সখন বেয়া হৈ থাকে। ঘৰটাও হৰু না, চৰগিলা একেলগে থাকিব লাগে। ইমান টাইমো নাপাওঁ, আমিৱেই ঘৰৰ বড়। কামগিলাও কৰবা লাগে। পঢ়াই নহয়!”

বিমবিমে যেন উশাহ ল'বলৈও পাহাৰি গৈছিল। থৰ থৰকৈ কঁপিছিল তাই। চুৰু দুয়োকোণ সেমেকি উঠিছিল। আচৰিত হৈছে তাই। সুস্মা একেই শান্তভাৱে বহি আছে। আজি পৰীক্ষাৰ শেষৰটো দিন। ইয়াৰ পাছত সুস্মা, সুস্মিতা, সঞ্জয় সকলো ভিৰৰ মাজত হেৰাই যাব। আৰু জীৱনত কোনোদিন বিমবিমে সিহঁতক নেদেখিব। তাইৰ বেয়াও লাগিছিল। কিন্তু বাস্তৱিকতে ইয়াৰ কোনো মূল্য নাছিল। বিমবিমে নাজানিব ইয়াৰ পাছত সিহঁতৰ জীৱনে কি গতি ল'ব। কি ক্ষণিকৰ আছিল এই বন্ধুত্ব! অথচ কিমান মৰ্মাণ্ডিক এই বিদায়ৰ মুহূৰ্ত! বিমবিমে মনৰ ভাৰ লুকুৱাই সুস্মাক কৈ উঠিল, “লগ পাম দিয়া কেতিয়াবা। ভালকে থাকিবা!”

(৬)

মেট্ৰিকৰ পাছত হোৱা এই অনুভৱ সুকীয়া। মূৰৰ পৰা ডাঙৰ বোজা এটা আঁতৰি যোৱা যেনো লাগিছে, অথচ কিবা এটা খালী খালীও লাগিছে। বিমবিমৰ মেট্ৰিকৰ অভিজ্ঞতা বেলেগতকৈ অলপ বেলেগ। তাই কেৰল মেট্ৰিক দিয়েই আহা নাই, জীৱনৰ পাঠ এটাও পঢ়ি আহিছে। আহাৰ সময়ত সুস্মাই হাঁহিমুখে বিমবিমক কৈছিল, “মই ইংৰাজীত পাছ কৰিলে তোমাক জনাম দিয়া!” তাইৰ কথা মনত পৰি বিমবিমৰ বেয়া লাগিল। তাই মেট্ৰিকত ফেইল কৰিলে চাগে’ তাইৰ পঢ়া তাতেই শেষ হ’ব। তাইৰ দৰে বা সুস্মা আৰু কিমানজনী আছে! বিমবিমে মনৰ ভিতৰতে লাহে লাহে, খুব শান্তভাৱে আওৰালে, “ডিয়েৰ লাইফ, প্লিজ বি নাইচ টু এভী বান !” ♦

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন (জুন)

- ১। শেহতীয়াকৈ কোনখন ৰাজ্যই ত্ৰীড়া সাংবাদিকতাৰ ক্ষেত্ৰত এশ বছৰ সম্পূৰ্ণ কৰিছে?
- ২। ভাৰতবৰ্যৰ কোনখন ৰাজ্যই ‘Vehicle Movement Tracking System, VMTS’ নামৰ ম'বাইল এপটো আৰন্ত কৰিছে?
- ৩। বছৰৰ কোনটো দিন ‘World Hand Hygiene Day’ হিচাপে উদ্যাপন কৰা হয়?
- ৪। এয়াৰ ইণ্ডিয়াৰ ‘মুখ্য কাৰ্যবাহী বিষয়া’ (CEO) হিচাপে কাক নিযুক্তি দিয়া হৈছে?
- ৫। ভাৰতৰ একমাত্ৰ জাগত আঘেয়গিৰি থকা ঠাই কোনখন? ♦

ইষ্টাব দ্বীপৰ শিলৰ মূর্তি

■ দেবাংগ কলিতা

ষষ্ঠ শ্ৰেণী

দক্ষিণ প্রশান্ত মহাসাগৰৰ এটা সৰু দ্বীপৰ নাম ইষ্টাব। দক্ষিণ আমেৰিকাৰ পশ্চিম উপকূলৰ চিলিৰ পৰা ৩,৭০০ কিলোমিটাৰ পশ্চিমে দ্বীপটো অৱস্থিত। ইয়াত পোৱা শতাধিক অতিকায় আৰু কিঞ্জুত-কিমাকাৰ মানৱাকৃতিৰ শিলৰ মূর্তিৰ বাবে দ্বীপটো বিখ্যাত। সৰু আৰু নিৰ্জন এই দ্বীপটোৰ মাটিকালি ১৮৩ বৰ্গ কিলোমিটাৰ বা ৬৩ বৰ্গ মাইল। ১৭২২ চনৰ ইষ্টাব ছানডে'ত ইউৰোপীয় লোক প্ৰথম তাত উপস্থিত হৈছিল বাবে দ্বীপটো ইষ্টাব দ্বীপ নামেৰে জনা যায়। ১৮৮৮ চনত দ্বীপটো চিলিৰ অস্তৰ্ভুক্ত হয়। দ্বীপটোত পোৱা শিলৰ মূর্তিকেইটা দ্বীপবাসীসকলে তেওঁলোকৰ মৃত ৰজাৰ সন্মানাৰ্থে নিৰ্মাণ কৰিছিল। আনুমানিক ১০০০ চনৰ পৰা ১৬০০ চনৰ ভিতৰত এই মূর্তিসমূহ

সজা হৈছিল বুলি জনা যায়। মূর্তিৰ এই খুপটোক স্থানীয় ভাষাত ‘মোৱাই’ বোলা হয়। মূর্তিবোৰ প্ৰকাণ মূৰটো আগ্ৰহিগিৰিৰ পৰা উপৰিবিণ হৈ সৃষ্টি হোৱা শিল কাটি তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। সন্তৰতঃ সেইবোৰ বহু দূৰৰ পৰা কাৰ্তৰ শ্ৰেজ বা ৰোলাৰ সহায়েৰে কঢ়িয়াই আনা হৈছিল। এই মূর্তিবোৰৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ওখটোৰ উচ্চতা ২১ মিটাৰৰ অধিক। মূর্তিবোৰ আকৃতি অনুপাতে মূৰটো যথেষ্ট ডাঙৰ আৰু মূর্তিবোৰ দেখিবলৈও প্ৰায় একে। ইয়াৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ডাঙৰ মূৰটোৰ উচ্চতা হ'ল ৯.৯৫ মিটাৰ। মূর্তিবোৰ গড় ওজন প্ৰায় ৫০ টন। মূর্তিবোৰ প্ৰকৃততে কোনে নিৰ্মাণ কৰিছিল জনিব পৰা নাযায় যদিও দ্বীপটোৰ আদি বাসিন্দা পলিনেচিয়ানসকলেই ইয়াক নিৰ্মাণ কৰিছিল বুলি অনুমান কৰা হয়। যুদ্ধ আৰু মহামাৰীৰ বাবে দ্বীপটোৰ জনসংখ্যা কমি আহি এসময়ত এই শিলামূর্তি নিৰ্মাণৰ কাম বন্ধ হৈ যোৱা বুলি জনা যায়। বন্ধতো গৱেষণা কৰাৰ পাছতো এই মূর্তিবোৰৰ বিষয়ে আৰু বিশেষ জনা হোৱা নাই বাবে বহু কথা বহস্য হিচাপেই থাকি গ'ল। চিলি চৰকাৰে ইষ্টাব দ্বীপক ‘বাপা নিউ নেছনেল পাৰ্ক’ নামেৰে সংৰক্ষণ কৰিছে। একেদেৰে ১৯৯৫ চনত ইউনেস্ক'ৰে ইয়াক বিশ্ব ঐতিহ্য ক্ষেত্ৰকলোপে স্থাকৃতি প্ৰদান কৰে। ♦

অন্বেষণ মে', ২০২২ সংখ্যাৰ চুড়কু (১৮১)ৰ শুন্দি উত্তৰ দিয়া শিক্ষার্থীসকলৰ নাম

গুঞ্জন দাস (অষ্টম ঘ), মোঃ বেহান আলী (অষ্টম ঘ), বিয়ম কুমাৰ ডেকা (অষ্টম ঘ), জিতপল শৰ্মা (অষ্টম ঘ), নিবিড় মজুমদাৰ (অষ্টম ঘ), জ্ঞানজ্যোতি চৌধুৰী (অষ্টম ঘ), প্ৰৱাৰ্কৰ পাঠক (অষ্টম ঘ), দেৱপ্ৰতীম কলিতা (অষ্টম ঘ), হিমাংশু গাঁও (অষ্টম ঘ), দীমান জ্যোতি বৰুৱা (নৰম গ), ত্ৰিবেণী শইকীয়া (সপ্তম ক), ময়ংক পাঠক (অষ্টম খ), মানৱ জ্যোতি শৰ্মা (অষ্টম ঘ), অভিলেষ মেধি (অষ্টম গ), বাগিনী সংস্কৃতি বৰ্মন (অষ্টম গ), জ্যোতিষ্মান দাস (অষ্টম খ), গীতার্থ শৰ্মা (নৰম গ), প্ৰজন বৰুৱা (দশম ক)। ♦

অর্কিড দেশত

■ বিরিখ ক্ষত্রিয়

অষ্টম শ্রেণী

কৃক নেতা অধিল গণের নেতৃত্বত কাজিবঙ্গত অর্কিড উদ্যান এখন স্থাপন হোৱা বুলি শুনিহে আছিলোঁ। কিন্তু অর্কিড উদ্যানখন দেখাৰ সৌভাগ্য হোৱা নাছিল। এইবাৰ বছৰেকীয়া পৰীক্ষাৰ পাছত আমি মাহী আইতাহাঁতৰ ঘৰ যোৰহাটলৈ যোৱাটোকেই ঠিক কৰিলোঁ। আমি চলিত বৰ্ষৰ ১১ মাৰ্চৰ দিনা মা-দেউতা, মহা-মাহী, ভণ্টি আৰু ককাৰ লগত যোৰহাটলৈ বুলি ৰাওনা হ'লোঁ। যোৰহাটত চাৰিদিন থাকি আমি ঘূৰি আহোতে অর্কিড উদ্যানত সোমাইছিলোঁ। যোৰহাটৰ জেঠায়ে কৈছিল যে অর্কিড উদ্যানখন খুবেই ধূনীয়া, আৰু অর্কিডৰ বিষয়ে বহু কথা জনিব পাৰি। জেঠায়ে কোৱা কথায়াৰ সঁচা আছিল। অর্কিড উদ্যানলৈ গৈ থাকোতে মোৰ মনত কেইটামান প্ৰশংসন উদয় হৈছিল যে অর্কিড মানেনো কি আচলতে? অর্কিডক কেনেদৰে চিনাক্ত কৰিব পাৰি? এই পৃথিৱীত কিমান অর্কিড আছে? কেনেকুৱা ধৰণৰ অর্কিড আছে? এই ধৰণৰ বহু প্ৰশংসন মোক অতি ব্যাকুল কৰি তুলিছিল। অৱশ্যেত ব্যাকুলতাৰ সময় শেষ হৈছিল আৰু আমি অর্কিড উদ্যানত প্ৰবেশ কৰিছিলোঁ। অর্কিড উদ্যানত প্ৰবেশ কৰাৰ পাছত চাৰিওফালে কেৱল উদ্বিদকে দেখা যায়। কি দৃষ্টিন্দন পৰিবেশ! কিছুমান ওখ, কিছুমান

মধ্যমীয়া, আন কিছুমান আকো নিম্ন উচ্চতাৰ উদ্বিদ। আমি ভিতৰলৈ সোমাই গ'লোঁ। গাইড এজনে আমাৰ ওচৰলৈ আহি আমাক তাত থকা এজোপা এজোপা অর্কিড চিনাকি কৰি দিলে আৰু অর্কিডজোপাৰ বিষয়ে কৈ গ'ল। তেতিয়াই মই লগে লগে মোৰ মনত থকা এটা প্ৰশংসন গাইডজনক সুধিলোঁ। প্ৰশংসন আছিল—অর্কিড কেনেকৈ চিনাক্ত কৰিব পাৰি? গাইডজনে মোক অতি সুন্দৰভাৱে বুজাই দিলে। গাইডজনে ক'লে যে, “যিবোৰ ফুলত পাঁচটা পাহি আৰু তাৰে মাজৰ অৰ্থাৎ ছয় নম্বৰ পাহিটো বাকী পাহিকেইটাৰ লগত নিমিলে বা দেখাত অলপ বেলেগ হয়, সেইজোপাকে অর্কিড বুলি চিনাক্তকৰণ কৰিব পাৰি।” মই মন কৰিছোঁ যে কিছুমান উদ্বিদৰ ফুল নাই। কেৱল পাত আছে। তেতিয়াই মোৰ মনত আৰু এটা প্ৰশংসন উৎ্থাপন হ'ল যে কিছুমান উদ্বিদত যদি অকল পাতেই থাকে, ফুল ফুলা নাই, তেনেহ'লে এইবোৰ অর্কিড হ'বনে নহয়? আৰু যদি হয়েই তেনেহ'লে অর্কিড বুলি কেনেদৰে চিনাক্ত কৰিম? মই গাইডজনক এইবাৰ এইটো প্ৰশংসন সুধিলোঁ। গাইডজনে ক'লে, “যিবোৰ উদ্বিদৰ অকল পাত আছে, সেই পাতৰ সিবাবোৰ যদি বেঁকা-বেঁকিকৈ থাকে তেনেহ'লে সেইজোপা অর্কিড নহয়।” মই অর্কিড উদ্যানত বহুতো আগতে নেদেখা অর্কিড দেখিবলৈ পালোঁ। উদাহৰণস্বৰূপে, মাটি কপো, শহাপন্থমুখীয়া অর্কিড, বান্দৰমুখীয়া অর্কিড, কলচী ইত্যাদি। এনে ধৰণৰ কিছুমান অর্কিডৰ নাম মই শনাই নাছিলোঁ। জীৱ-জন্মনুখীয়াও যে অর্কিড আছে মই উদ্যানখনলৈ গৈহে গম পাইছোঁ।

আমাৰ অসমত সকলোৱে চিনাকি অর্কিডবিধৰ নাম কপোফুল। কপো ফুলৰ নাম কপো ফুল কিয় বখা হ'ল তাৰ আঁৰত এটা কথা আছে। ব'হাগত ফুলা কপো

শিক্ষার্থীর আখরা-তলী

ফুলজোগা যেতিয়া ফুলে, তেতিয়া পাহিবোৰ মাজত কগৌ চৰাইৰ মুখৰ দৰে গঠন এটা দেখা যায়। সেয়েহে এই অৰ্কিডজোপাৰ নাম কগৌ ফুল। এই তথ্য মই অৰ্কিড উদ্যানলৈ গৈহে গম পালোঁ। মই জনাত অসমত ক'লা বঙেৰ ফুল নাই বুলিবই পাৰি। কিন্তু উদ্যানখনত এজোপা ক'লা বঙেৰ ফুল আছে যিবিধ অসমৰ বেলেগ ঠাইতো পোৱা যায়। কিন্তু খুবেই কম। ক'লা বঙেৰ ফুলবিধিৰ নাম হৈছে ‘বাঘৰ দাঢ়ি’। এই ফুলবিধিৰ ইংৰাজী নাম কেইবটাও আছে। যেনে— Black Bat Flower, Cats Whiskers, Devil Flower আদি। এই ফুলবিধিৰ বৈজ্ঞানিক নামটো হৈছে—*Tacca chantrieri*। মই উদ্যানখনলৈ গৈ আকল এয়াই নহয়, আন বহুতো নজনা কথা শিকিছোঁ। মই অৰ্কিড উদ্যানত কিছুমান অৰ্কিড দেখিছোঁ যিবোৰ কাঠ, প্ৰকাণ্ড টেকীয়া গছ, নাৰিকল আদিত শিপা মেৰিয়াই লাগি আছে। এজোপা অৰ্কিডতো আকল শূন্যতেই আছে। অৰ্কিডজোগা কেৱল বছী এডালৰ গাঁঠিত লাগি আছে। পৃথিৰীৰ দ্বিতীয় দামী অৰ্কিডবিধিৰ উদ্যানখনত আছে। অৰ্কিডবিধিৰ নাম ‘ভেনিলা’। কিন্তু পৃথিৰীৰ আটাইতকৈ দামী অৰ্কিডবিধি উদ্যানখনত নাই। কাৰণ সেই অৰ্কিডবিধি কেৱল বৰফেৰে আবৃত হৈ থকা ঠাইতহে হয়। তথাপি তাত থকা গাইডজনে এই অৰ্কিডবিধিৰ নামটো কৈছিল। পৃথিৰীৰ আটাইতকৈ দামী সেই অৰ্কিডবিধিৰ নাম হৈছে ‘কেশৰী’।

অৰ্কিড উদ্যানখনত বহুতো কেকটাই দেখিবলৈ পালোঁ। আগতে কেকটাই মই কেতিয়াও দেখা নাছিলোঁ। কিছুমান কেকটাই ডাঙৰ, কিছুমান সৰু, আন কিছুমান আকৌ মাটিত বগাই থকা।

আমাৰ দেৱি হোৱাত আমি অৰ্কিড উদ্যানতে ভাত খালোঁ। ভাত খোৱাৰ সুব্যৱস্থা আছে তাত। ভাতৰ থালখনত কে'বাবিধো ব্যঞ্জন দিছিল। যেনে— টেকীয়া শাক, কচু, পদিনাৰ চাটনি, বুটৰ চাটনি, মচুৰ দাইল, মাছৰ খাৰ, তিতাকেৰেলা, খাৰলি, নৰসিংহৰে বন্ধা মাংস, ঔটেঙাবে বনোৱা ভকুৱা মাছ, আলু পিটিকা, ছয়াবিন আদি। ব্যঞ্জনবোৰ ঘৰত বন্ধাৰ দৰে। বেছি মচলা ব্যৱহাৰ নকৰা থলুৱা খাদ্যথিনি অতি সোৱাদ লগা। উদ্যানখনৰ মাজত এখন মৎস আছে, য'ত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে নিজৰ নিজৰ কৃষ্ণ-সংস্কৃতি প্ৰদৰ্শন কৰে। আমি যাওঁতে তাত বড়ো, মিচিং, চাহ জনগোষ্ঠী আদিৰ নাচ দেখিবলৈ পালোঁ। লগতে অসমৰ বাপতি-সাহেন বিহুও দেখিবলৈ পালোঁ। উদ্যানখনৰ অৰ্কিডৰ মাজত কিছু সময় অতিবাহিত কৰি মোৰ খুবেই ভাল লাগিল। আমি পাঠ্যক্ৰমত পঢ়িবলৈ পোৱা অৰ্কিডসমূহ স্বচক্ষে চাই আহিলোঁ। অৰ্কিডবোৰৰ মাজত ঘূৰি থাকোঁতে এনে এটা ভাৰ আহিছিল যে অৰ্কিডসমূহৰ যেন সংৰক্ষণৰ প্ৰয়োজন হৈছে। লাহে লাহে অৰ্কিডসমূহ বিলুপ্ত হ'বলৈ ধৰিছে। অৰ্কিডৰ বিভিন্ন প্ৰজাতি সংৰক্ষণৰ বাবে বিজনসম্মত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰাৰ সময় আহি পৰিষে। দুঃস্থাপ্য অৰ্কিডৰ প্ৰজাতিসমূহ সংগ্ৰহ কৰি কলা কৰ্যণৰ মাধ্যমেৰে এই প্ৰজাতিসমূহৰ পৰিবৰ্দ্ধন ঘটাই প্ৰাকৃতিক পৰিবেশত সংস্থাপন কৰিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰি অৰ্কিডসমূহৰ বাসভূমিসমূহ সংৰক্ষণ কৰি অৰ্কিডৰ বৃদ্ধিৰ বাবে এই অঞ্চলসমূহত গছপুলি বোপণ, বনাঞ্চল সংৰক্ষণ কৰাৰো প্ৰয়োজন আহি পৰিষে। ইয়াৰ সমানে অৰ্কিডৰ চোৱাং সৰবৰাহ বন্ধ কৰাৰ বাবে কঠোৰ আইন প্ৰণয়ন কৰাৰো প্ৰয়োজন আছে। ♦

তোমালোকে জানানে ?

‘কলণ্ডৰ’ মানে কি জানানে? নতুন দিল্লীত প্ৰায় ৬,০০০ কলণ্ডৰে এক বিশেষ ধৰণৰ কাম কৰি মাহিলি ৮,০০০ টকাকৈ উপাৰ্জন কৰে। ভাৰতৰ বাষ্ট্রপতি ভৱনৰ আশে-পাশে উৎপাত কৰা অঘাইটং বান্দৰবিলাকক যিসকলে ধৰে, তেওঁলোকক ‘কলণ্ডৰ’ বোলা হয়।

অক্ষরধাম মন্দির

■ প্রার্থনা শর্মা

নরম শ্রেণী

অক্ষরধাম মন্দির ভারতবর্ষের বাজধানী নতুন দিল্লীত অবস্থিত। এই মন্দিরে পৃথিবীর আটাইতকে ডাঙের হিন্দু মন্দির হিচাপে স্বীকৃতি পাইছে। সেইবাবে ২০০৭ চনৰ ২৬ ডিচেম্বৰত গিনীজ বুক অব রল্ড রেকর্ডছ'তো এই মন্দিরৰ নাম (Guinness Book of World Records) অন্তর্ভুক্ত হৈছে।

অক্ষরধাম মন্দিরৰ সম্পূর্ণ নামটো হৈছে—স্বামীনারায়ণ অক্ষরধাম মন্দির (Swaminarayan Akshardham Temple)। এই অক্ষরধাম মন্দির ১০০ একৰ ভূমিৰ এক বিশাল পৱিসৰত বিস্তৃত হৈ আছে।

এই মন্দির নির্মাণ কৰোঁতে ১১ হাজাৰ কাৰিকৰ নিয়োজিত কৰা হৈছিল। ২০০০ চনৰ ৮ নৱেম্বৰৰ পৰা নির্মাণকার্য আৰম্ভ হোৱা এই মন্দিৰ মুঠ ৫ বছৰৰ অন্তত ২০০৫ চনৰ ৬ নৱেম্বৰ তাৰিখে সম্পূর্ণভাৱে নির্মিত হৈ উঠিছিল। এই মন্দিৰ নির্মাণত কোনো ধৰণৰ স্টীল, লোহা আদিৰ ব্যৱহাৰ হোৱা নাই। এই মন্দিৰ কেৱল মাৰ্বল, শিল আদিৰে নির্মিত।

অক্ষরধাম মন্দিৰ চৌহদত প্ৰবেশৰ বাবে কোনো ধৰণৰ টিকটৰ প্ৰয়োজন নহয়। কিন্তু মন্দিৰৰ ভিতৰত প্ৰবেশ কৰিবলৈ বিচাৰিলে টিকটৰ প্ৰয়োজন নহয়। তড়ুপৰি মন্দিৰৰ ভিতৰত সকলো মানুহৰে কাপোৰ কান্ধৰ পৰা আঁঠুলৈ ঢকা হ'ব লাগিব। যদি কোনো মানুহে তেনে কাপোৰ পৰিধান নকৰে তেন্তে মন্দিৰৰ কৰ্তৃপক্ষ বা সমিতিৰ পৰা কাপোৰ ভাৰালৈ ল'ব পাৰে।

অক্ষরধাম মন্দিৰ বিষয়ে কিছুমান আকষণীয় কথা হ'ল—১) এই মন্দিৰটো গুলপীয়া বঙ্গৰ পাথৰেৰে নির্মিত। এই মন্দিৰত প্ৰায় ২০,০০০ মান সৰু-ডাঙৰ মূর্তি আছে। এই মন্দিৰৰ ভিতৰত থকা স্বামীনারায়ণৰ

মূর্তিটো সম্পূর্ণ সোণেৰে নিৰ্মিত তথা মন্দিৰৰ ভিতৰভাগো সোণ, হীৰা আদিৰে সজ্জিত।

২) এই মন্দিৰত আবেলি পৰত নোকা বিহাৰৰ ব্যৱস্থাও আছে। এই নোকা বিহাৰত সৰ্বমুঠ ১২ মিনিট সময় এই মন্দিৰৰ চৌহদত পৰ্যটকক ফুৰোৱা হয়।

৩) এই মন্দিৰৰে চৌহদত এক নিৰ্দিষ্ট স্থানত সদায় পানীৰ ফোৱাৰাব এক অতি ধূনীয়া অনুষ্ঠান পৰিবেশন কৰা হয়।

৪) মন্দিৰৰ চৌহদত এটা বিশাল থিয়েটাৰ হ'ল আছে। ইয়াত ৮৫ ফুট দীঘল আৰু ৬৫ ফুট বহল এখন বৃহৎ পৰ্দা আছে। ইয়াত নিয়মিতভাৱে আধ্যাত্মিক বিষয়ৰ দৰ্শনীৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

মই নিজকে বহত সৌভাগ্যবান অনুভৱ কৰোঁ। কাৰণ মই মোৰ পৰিয়ালৰ সৈতে ২০১৮ চনৰ এপ্ৰিল মাহত এই মন্দিৰ দৰ্শন কৰিবলৈ সুবিধা পাইছিলোঁ। এই মন্দিৰটো ১৪১ ফুট ওখ, ৩১৬ ফুট বহল আৰু দীঘলে প্ৰায় ৩৫৬ ফুট। এই মন্দিৰ চৌহদত মজিয়াখন বগা মাৰ্বলেৰে তৈয়াৰী। যিহেতু মন্দিৰত জোতা-ছেঁগেল পিঞ্জি যাব নোৱাৰি, গতিকে যিমানে ব'দ নিদিয়ক কিয় বগা মাৰ্বলেৰে তৈয়াৰী বাবে ইয়াৰ চৌহদত খোজ কাঢ়িবলৈ সুবিধা হয়। ♦

বিজ্ঞানৰ দুটা অভিনৱ আৱিস্কাৰ

■ জিয়া ভাগৰ

নৰম শ্ৰেণী

সময় গতিশীল, লগতে পৰিবৰ্তনশীলো। সেয়ে হয়তো সময়ৰ গতিৰ লগে লগেই মানুহে অনেক উদ্ভাবন আৰু আৱিস্কাৰ কৰিব পাৰিছে। বৰ্তমানৰ জীৱন প্ৰণালী পুৰণি জীৱনতকৈ বহু আধুনিক হৈ পৰিছে। মানুহৰ এই আধুনিকীকৰণৰ মূলতেই হৈছে বিজ্ঞান। আমি পুৱা শুই উঠাৰ পৰা ৰাতি শোৱালৈকে ব্যৱহাৰ কৰা সকলো বস্তৰ আঁৰত বিজ্ঞান আছে। বিজ্ঞান সঁচাকৈয়ে আমাৰ জীৱনৰ এক ডাঙৰ সহায়িকা।

বৰ্তমান বিজ্ঞানৰ অনেক নতুন আৱিস্কাৰে মানুন জীৱনক আৰু অধিক সহজ আৰু উন্নত কৰি তুলিছে। ইয়াত বিজ্ঞানৰ দুটা অভিনৱ আৱিস্কাৰৰ কিছু তথ্য সংক্ষেপে উল্লেখ কৰা হ'ল—

স্মাৰ্ট কলম

স্মাৰ্ট কলম নামটোৱ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি যে ই সাধাৰণ কলমতকৈ বেছি বিকশিত অৰ্থাৎ স্মাৰ্ট। এই কলমটো জৰ্মানীৰ উদ্ভাৱক এজনে উদ্ভাবন কৰিছে, যি বানান ভুল হ'লে বা হাতৰ আখৰ হেলনীয়া হৈ পৰিলে প্ৰতিবাৰেই সামান্যভাৱে কম্পনৰ সৃষ্টি কৰে। কলমটো দেখিবলৈ সাধাৰণ কলমৰ দৰেই আৰু ইয়াৰ চিয়াহীও সাধাৰণ চিয়াহীৰ দৰেই। মিউনিখৰ ৩৩ বছৰীয়া ফাঙ্ক বলক্ষণই এই হাইটেক কলমটো উদ্ভাবন কৰিছে। বলক্ষণ দহ বছৰীয়া পুঁজি হ'মৰক কৰি থকা অৱস্থাত তেওঁৰ এই ধাৰণা মনলৈ আহে আৰু তেওঁ

এনেকুৰা এটা কলম আৱিস্কাৰ কৰাৰ কথা ভাবিলে, যিয়ে বানান ভুল হ'লে বা আখৰ বেঁকা-বেঁকি হ'লে সতৰ্ক কৰি দিব পাৰে। তদুপৰি কলমটোত এটা সংবেদক আৰু শব্দৰ ভাণ্ডাৰ এটাৰ সংযোগ কৰা হৈছে। ইয়াৰ জৰিয়তে ই বানানৰ ভুলো চিনান্ত কৰিব পাৰে।

৩০ ছেকেণ্ডে চার্জ কৰিব পৰা বেটাৰি

আজিকালি স্মাৰ্ট ফ'নৰ জনপ্ৰিয়তা দিনে দিনে বৃদ্ধি পাই আহিছে যদিও এই ফ'নৰোৰ বেটাৰিৰ চার্জ দীৰ্ঘ সময়লৈ অটুট নাথাকে। গতিকে চার্জ কৰিবলৈ ইয়াক বহু সময় বৈদ্যুতিক প্লাগত লগাই থ'বলগীয়া হয়। ফ'নৰ ব্যৱহাৰকৰ্তাৰেও ফ'ন চার্জ কৰাৰ আশে-পাশে আবদ্ধ হৈ থাকিবলগীয়া হয়। সেয়ে ইজৰাইলৰ এটা কোম্পানীয়ে স্মাৰ্ট ফ'নৰ বাবে এনে এটা নতুন বেটাৰি বিকশিত কৰিছে যাক মাত্ৰ ৩০ ছেকেণ্ডে বিচার্জ কৰিব পাৰি। এই উদ্ভাৱনে সহজে কঢ়িয়াই লৈ ফুৰিব পৰা ইলেকট্ৰনিক সামগ্ৰীৰ পৰিবৰ্তনৰ এক নতুন দিশৰ সূচনা কৰিছে। তদুপৰি দ্রুতভাৱে চার্জ কৰিব পৰা ইলেকট্ৰিক গাড়ীৰ দীৰ্ঘদিনীয়া সপোনো বাস্তৱায়িত কৰাৰ পথো সুগম কৰিছে। ‘ষ্ট্ৰ’ ডট’ নামৰ কোম্পানীটোৱে দাবী কৰা মতে তেওঁলোকে বিকশিত কৰি উলিওৱা বেটাৰিটোৱে চার্জিং সময় মাত্ৰ কেইচিমান ছেকেণ্ডলৈ হুস কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কোম্পানীটোৱে বায়’আৰ্গানিক পেপট’ডাইড অণুক বাসায়নিকভাৱে সংশ্লেষণ কৰি তৈয়াৰ কৰা ‘নেন’ ডটছৰ আকাৰ ক্ষুদ্ৰ হোৱাৰ ফলত তাৰ তড়িৎ বিশ্লেষণৰ কাৰ্যক্ষমতাও যথেষ্ট বৃদ্ধি পাইছে। ♦

টোকা : ‘নেন’ ডটছ : এক বিশেষ ধৰণৰ অতি ক্ষুদ্ৰ কাৰ্বন কণিকা। চার্জ কৰিব পৰা বেটাৰি তথা অন্য বৈদ্যুতিন সামগ্ৰী প্ৰস্তুতকৰণত ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

কলমৰ কথা

■ মানসী বৰুৱা

মানৱ সভ্যতাৰ
 ইতিহাসত কলমৰ
 উদ্ভাৱন এক
 যুগান্তকাৰী ঘটনা।
 মানৱ সভ্যতাক উন্নতিৰ
 পথত আগুৱাই নিয়াত কলমৰ
 ব্যৱহাৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা

পালন কৰি আহিছে। কলমে জ্ঞান আৰু তথ্যৰ আদান-প্ৰদান সম্ভৱ কৰি তোলাৰ লগতে মানুহৰ আৰ্জিত জ্ঞানক লিখিত আৰু কলাত্মক ৰূপ প্ৰদান কৰাত সহায়কৰ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে।

কলম উদ্ভাৱনৰ ইতিহাস : একবিংশ শতিকাত বিশ্বৰ বিভিন্ন প্রান্তত উপলক্ষ কলমৰ ভিন্নতাই ইয়াৰ উদ্ভাৱন সম্পর্কে নানা মতৰ সৃষ্টি কৰে। অৱশ্যে লিখন সঁজুলি হিচাপে কলম উদ্ভাৱন কৰা প্ৰথমজন ব্যক্তি ইজিপ্টৰ লোক আছিল বুলি ঐতিহাসিক তথ্যৰ পৰা জানিব পৰা গৈছে। বিশ্বৰ প্রাচীনতম কাগজ লিখন ২০০০ খৃষ্টপূৰ্বৰ বুলি চিহ্নিত হৈছে। গতিকে মিছৰীয়সকলেই তেওঁলোকৰ ভাষাক বাস্তৱ আৰু স্থায়ী ৰূপ দিবলৈ লিখন সঁজুলিৰ প্ৰথম উদ্ভাৱন কৰিছিল বুলি ইতিহাসে কয়।

কলমৰ প্ৰকাৰ : উদ্ভাৱনৰ সময়ৰ পৰা বৰ্তমানলৈ বিশ্বত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ কলম ব্যৱহৃত হৈ আহিছে। ২০০০ খৃষ্টপূৰ্বত ইজিপ্টীয় লোকসকলে জন্মৰ ছালৰ পৰা তৈয়াৰী চৰ্মপত্ৰ আৰু কাগজত লিখিবলৈ বাঁহগছৰ চুঙাকৃতিৰ কাণুৰ পৰা তৈয়াৰী এক বিশেষ ধৰণৰ কলমৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ৰীড পেন (reed pen) নামে জনাজাত এইবিধি কলমেই বোধহয় বিশ্বৰ প্ৰথম ব্যৱহৃত কলম।

কুইল পেন (Quill pen) : লিখন সঁজুলিৰ পৰে ব্যৱহৃত আহিলাসমূহৰ ভিতৰত এইবিধি কলমেই দীৰ্ঘদিন ধৰি

ব্যৱহাৰ হৈছিল। সপ্তম শতিকাৰ পৰা উন্নেছ শতিকালৈ এইবিধি কলমৰ প্ৰচলন আছিল। এইবিধি কলম প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ইউৰোপীয়সকলে চৰাইৰ পাখি বিশেষকৈ স্বান (Swan), টাৰ্কি চৰাই (Turkey) আৰু ৰাজহাঁহৰ (Goose) পাখি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। এইসমূহ চৰাইৰ পাখিত থকা তেল চিয়াহীৰ সৈতে সংমিশ্ৰিত হৈ যাতে অসুবিধাৰ সৃষ্টি নকৰে তাৰ বাবে প্ৰথমেই পাখিবোৰ কম তাপত শুকুৱাই লোৱা হৈছিল। তাৰ পাছত পাখিব মূৰটো চুৰীৰে জোঙা কৰি বিশেষ আকৃতি দিয়া হৈছিল। কিন্তু এই ধৰণৰ কলমবোৰ সঘনাই জোঙা কৰি থাকিব লগা হৈছিল।

ষ্টীল পইণ্ট (Steel Point Pen) : বাৰ্মিংহামৰ জন মিটচেল (John Mitchell) নামৰ ব্যক্তিগৰাকীয়ে বৃহৎ পৰিমাণত যন্ত্ৰৰ সহায়ত নিৰ্মাণ কৰা ষ্টীল পইণ্ট কলমৰ প্ৰচলন আৰম্ভ কৰাৰ লগে লগে কুইল পেনৰ (Quill pen) ব্যৱহাৰ কৰি আহিছিল। ষ্টীল পইণ্ট কলমবোৰ চিয়াহী কলম আছিল। এই কলমবোৰ ব্যৱহাৰ কুইল কলমৰ দৰেই আছিল। চিয়াহীত ডুবাই লিখিব লাগিছিল। কুইল কলমৰ তুলনাত ষ্টীল পইণ্ট কলমবোৰ মজবুত আছিল আৰু এইবোৰৰ মূল্যও কম আছিল। সেয়েহে এই ধৰণৰ কলমবোৰ অধিক জনপ্ৰিয় হৈছিল।

ফাউণ্টেইন পেন (Fountain Pen) : অভাৱেই আৰিঙ্কাবৰ মূল। ফাউণ্টেইন পেনৰ উদ্ভাৱনৰ ক্ষেত্ৰতো এই আপ্তবাক্যশাৰী প্ৰযোজ্য হয়। ষ্টীল পইণ্ট কলমবোৰ চিয়াহীত ডুবাই বাখিবলগীয়া হোৱাৰ কথাটোৱে সৃষ্টি কৰা অসুবিধাই ফাউণ্টেইন পেনৰ উদ্ভাৱনত অৰিহণা যোগালৈ। ফাউণ্টেইন পেনৰ ক্ষেত্ৰত কলমটোৰ লগতে চিয়াহীৰ ভঁৰালটো সংলগ্ন হৈ থাকে আৰু কলমৰ নিবটোলৈ চিয়াহীৰ সৰবৰাহ ঘটে।

১৮২৭ খৃষ্টাব্দত পেট্ৰাকে প'ৱেনারু (Petrache

নিবন্ধ

Poenaru) নামৰ ৰোমানিয়ান উদ্ভাৱকগৰাকীয়ে চিয়াহীৰ বেৰেল থকা (Ink barrel) প্ৰথমটো ফাউণ্টেইন পেন উদ্ভাৱন কৰাৰ বাবে পেটেণ্ট লাভ কৰে। কিন্তু ফাউণ্টেইন পেনৰ এই আৰ্হি উৎকৃষ্টমানৰ নাছিল। ইয়াত বহুতো আসোঁৱাহ বৈ গৈছিল, যাৰ ফলত সততে চিয়াহী শেষ হৈ যোৱা বা ভালদৰে চিয়াহী সৰবৰাহ নোহোৱা আদি সমস্যাই দেখা দিছিল।

১৮৮৪ খৃষ্টাব্দত লিবিছ এড্ছন রাটাৰমেন (Lewis Edson Waterman) নামৰ লোকজনে পূৰ্বৰ তুলনাত উন্নতমানৰ ফাউণ্টেইন পেন উদ্ভাৱন কৰি পেটেণ্ট লাভ কৰে। এই ফাউণ্টেইন পেনৰিধি এনে ধৰণে সজোৱা হৈছিল যে লিখিবৰ সময়তহে নিবটোলৈ চিয়াহী সৰবৰাহ হৈছিল। লগতে ইয়াক কঢ়িয়াই লৈ ফুৰাৰ সুবিধাৰ বাবে ই কলমৰ উদ্ভাৱনৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ এক বৈশ্বৰিক পৰিবৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছিল। প্ৰায় সমগ্ৰ বিংশ শতিকাজুৰি অধিক সুবিধাজনক তথা উন্নতমানৰ ফাউণ্টেইন পেন নিৰ্মাণৰ প্ৰচেষ্টা অব্যাহত আছিল।

বল পইণ্ট পেন : আধুনিক যুগৰ আটাইতকৈ জনপ্ৰিয় আৰু বহুলভাৱে ব্যৱহৃত কলমেই হৈছে বল পইণ্ট পেন। এই বল পইণ্ট পেনৰ বিকাশৰ এক আকণ্ঠণীয় ইতিহাস আছে। বল পইণ্ট পেনৰ উদ্ভাৱনৰ সৈতে জড়িত প্ৰথমজন ব্যক্তি হৈছে আমেৰিকান উদ্ভাৱক জনএইচ লাউড (John H. Loud)। বল পইণ্ট পেনৰ পৰ্যায়ক্ৰমে বিকাশ ঘটি থকা সময়তে লাউডে পেটেণ্ট লাভ কৰিছিল। অৱশ্যে লাউডৰ এই আৰ্হি ইমান সন্তোষজনক নাছিল।

১৯৩০ খৃষ্টাব্দত আজেন্টিনাত বাস কৰা লেজ্ল' বাইৰ' (Lazlo Biro) নামৰ হাঙ্গেৰীয়ান সাংবাদিকগৰাকীয়ে বল পইণ্ট পেন নিৰ্মাণৰ দ্বিতীয়টো প্ৰচেষ্টা আৰস্ত কৰে। কাগজত লিখোঁতে চিয়াহীৰ সঠিকভাৱে নিঃসৰণ নোহোৱাৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা অসুবিধাৰ সঁতে সাংবাদিক হিচাপে লেজ্ল' বাইৰ' অভ্যন্ত আছিল। সেয়েহে তেওঁ সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ কৰা

চিয়াহীৰ পৰিবৰ্তে সহজতে শুকোৱা চিয়াহী ব্যৱহাৰ কৰিছিল আৰু লগতে ঘূৰাৰ পৰা বল পইণ্ট পেন সাজি উলিয়াই হৈছিল। এই ধাতুৰ বলটোৱে এনেদৰে কাম কৰিছিল যাতে লিখি থাকোঁতে কলমৰ চিয়াহী শুকাই নাযায় আৰু কাগজত সঠিকভাৱে চিয়াহীৰ বিতৰণ হয়।

১৯৪৩ চনত লেজ্ল' আৰু তেওঁৰ বসায়নবিদ ভাতৃ জর্জে এক নতুন পেটেণ্ট লাভ কৰে। তেওঁলোকে বাইৰ' পেন্ছ (Biro Pens) নামৰে ব্যৱসায়িক ভিত্তিত এক নতুন বল পইণ্ট পেন সাজি উলিয়ায়। এই বাইৰ' পেন ইমান জনপ্ৰিয় হৈছিল যে বল পইণ্ট পেনৰ সমার্থক শব্দলৈ পৰিবৰ্তিত হৈছিল। তেনে সময়তে বৃটিচ চৰকাৰে বয়েল বায়ু সেনাৰ (Royal Air Force) বিমানত এইবিধি কলমৰ প্ৰচলন কৰিবৰ বাবে স্বত্তাধিকাৰ ক্ৰয় কৰিবলৈ আগ বাঢ়ি আহিছিল। বাইৰ' পেন ফাউণ্টেইন পেনৰ তুলনাত অধিক দৃঢ় আৰু অধিক উচ্চতাত ব্যৱহাৰোপযোগী হোৱাৰ বাবে বৃটিচ চৰকাৰে বয়েল বায়ু সেনাৰ বিমানত এইবিধি কলম ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ আগ্ৰহী হৈছিল। লেখন, সংৰক্ষণ, স্থায়িত্ব আদি বিভিন্ন দিশৰ পৰা সুবিধাজনক বলপেন বৰ্তমান পৃথিবীৰ সকলো দেশতে বহুল ব্যৱহৃত আৰু জনপ্ৰিয়। বৰ্তমানেও এই জনপ্ৰিয়তা হাস পোৱা নাই।

লিখন কাৰ্য্যহীন মানৰ সভ্যতা-সংস্কৃতিৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ অধিকাৰ কৰি আছে। বেপাৰ-বাণিজ্যৰ পৰা আৰস্ত কৰি সমাজৰ সকলো সৃষ্টিশীল কাম-কাজত কলমৰ ভূমিকা অনন্বীক্ষণ্য। সেয়েহে উদ্ভাৱনৰ কালৰ পৰা বৰ্তমানৰ তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ যুগলৈ কলম মানৰ সমাজত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ আহিলাঙ্কণে স্বীকৃত হৈ আছে। ♦

চতুর্থ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

ডাঙৰ লোকৰ সৰু কথা

সৰু কথা ডাঙৰ শিক্ষা

■ লিপিমণি দন্ত

তোমালোকৰ কেতিয়াৰা এনেকুৱা হয়নে যে বিভিন্ন ধৰণৰ খাদ্যবস্তু একে ঠাইতে দেখি খাবলৈ বহুত ইচ্ছা জাগে, কিন্তু খাবলৈ লৈছে ভাৰ হয়, সিমানখিনি খাৰ পৰাকৈ পেটতচোন ভোক নায়েই। বিয়া-স্বাহ আদি অনুষ্ঠানতো তোমালোকে মন কৰিবাচোন, আহাৰ খাম বুলি বহু লোকে প্লেট ভৰাই খোৱা বস্তু লয়, কিন্তু আধা খোৱাকৈ বা অকণমান খায়ে আহাৰৰ সৈতে প্লেটৰোৰ পেলাই দিয়ে। এই কামটো পাছে কিমান বেয়া সেই বিষয়ে এটা সঁচা কাহিনী তোমালোকলৈ আগ বঢ়াইছোঁ।

নিজৰ এই সঁচা কাহিনীটো লিখিছিল বিখ্যাত উদ্যোগপতি ৰতন টাটাই। ৰতন টাটা কোন জানিছাই নিশ্চয়। কিছুদিন পূৰ্বে তেওঁ অসমলৈ আহোঁতে টিভি-বাতৰিকাকতত বাকুকৈয়ে চৰ্চা চলিছিল। কিয়নো এইগৰাকী মহানুভৱী তথা চহকী ব্যক্তিয়ে অসমৰ কৰ্কট ৰোগীসকলৰ সুবিধা হোৱাকৈ ১৪খনকৈ চিকিৎসালয় নিৰ্মাণৰ বাবে পুঁজি আগ বঢ়াইছিল আৰু বাজ্যবাসীয়ে তেওঁক কৃতজ্ঞতাৰ বাণীৰে

ওপচাই দিছিল। ভাৰতৰ অন্যতম ধনী ব্যক্তি ৰতন টাটা উদ্যোগ সামাজ্যৰ এক কিংবদন্তি পূৰুষ। এইগৰাকী ব্যক্তিও পিছে এদিনতে বা নিজে নিজে দেশৰ চহকী উদ্যোগপতিত পৰিণত হোৱা নাছিল। আন বহু বিখ্যাত মানুহৰ সংঘাত ভৰা কাহিনীৰ দৰে ৰতন টাটাৰো শৈশব-যৌৱন আছিল ঘাত-প্ৰতিঘাতেৰে ভৰা। কঠোৰ শ্ৰম, প্ৰতিভা আৰু অধ্যৱসায়োৰে তেওঁ ভাৰতৰ অন্যতম বৃহৎ ব্যৱসায় গোষ্ঠী টাটা গ্ৰুপক শক্তিশালী ৰূপত গঢ় দি তুলিছিল। ৰতন টাটাৰ জীৱনী বা তেওঁৰ প্ৰতিষ্ঠা অৰ্জনৰ কাহিনী পাছে-পৰে জনাম। আজি পাছে খাদ্যৰ অপচয়ক লৈ ৰতন টাটাই বৰ্ণনা কৰা অভিজ্ঞতাৰ কথাহে ক'বলৈ লৈছোঁ।

এইগৰাকী ৰতন টাটাকে খোৱা বস্তু অপচয় কৰাৰ বাবে এবাৰ কঠোৰ জৰিমনা বিহা হৈছিল। ঘটনাটো ঘটিছিল জার্মানীৰ এখন ৰেষ্টুৰেণ্টত। এবাৰ তেওঁ কেইজনমান সহকৰ্মীৰ সৈতে জার্মানীৰ হামবার্গৰ এখন ৰেষ্টুৰেণ্টত সোমাইছিল। সোমায়েই তেওঁলোকে বহকেইখন খালী চকী-টেবুল দেখা পাই তাৰে এখনত বহি লৈছিল।

চতুর্থ পরা ষষ্ঠি প্রেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

তেতিয়া ৰতন টাটাই ভালকৈ মন কৰি দেখিছিল যে এখন টেবুলত দুই যুৱক-যুৱতীয়ে অতি আগ্রহেৰে কথা পাতিছিল, কিন্তু খোৱাৰ টেবুলত খাদ্যবস্তু সামান্য। ৰতন টাটাই ভাবিছিল—ইমান কমকৈ খোৱাৰ কথা ভাবিছে তেওঁলোকে ! আন এখন টেবুলত এটা পৰিয়ালে খাদ্য খাই আছিল, ৱেইটাৰে সকলোকে সমানে ভগাই দিছিল, আৰু নিজৰ আহাৰ সকলোৱে শেষ কৰি খাইছিল। ৰতন টাটা আৰু তেওঁৰ বন্ধুবৰ্গৰ বহুত ভোক লাগি আছিল, গতিকে তেওঁলোকে বহু খাদ্যৰ অৰ্ডাৰ দিছিল। কিন্তু শেষত তেওঁলোকে অৰ্ডাৰ দিয়া খাদ্যবস্তুৰ তিনিভাগৰ এভাগো শেষ কৰিব পৰা নাছিল। তেনেকৈ আধা খোৱাকৈয়ে প্লেট এবি তেওঁলোকে বেষ্টুৰেটৰ পৰা ওলাই যাবলৈ সাজু হৈছিল। কিন্তু তেওঁলোকৰ বাট আগচি ধৰি এগৰাকী বয়সস্থ মহিলাই অতি ক্ষোভেৰে কৈছিল, “আপোনালোকে এনেকৈ খাদ্য অপচয় কৰা উচিত নহয়।” ৰতন টাটা আৰু সহকৰ্মীসকলৰ খুব খৎ উঠিল। তেওঁলোকে যি কৰে কৰিব, কোনোবাই চকু দিব আৰু কথা শুনাব কিয়তু সেই কাৰণে খঙ্গেৰে ক'লে, “আমি আমাৰ টকাৰে খাদ্যবস্তু কিনিছোঁ। আপোনাৰ চিন্তা কৰাৰ কি দৰকাৰ ?” মহিলাগৰাকীয়ে একো কোৱা নাছিল, কিন্তু লগে লগে তেওঁৰ লগত থকা আন এজন ব্যক্তিয়ে ফ'নটো উলিয়াই কাৰোবাৰ লগত কথা পাতিলৈ। আৰু তাৰ পাছতে এজন আৰক্ষীৰ পোছাক পিঞ্চা ব্যক্তি আহি হাজিৰ হ'ল। খাদ্য অপচয় কৰাৰ অভিযোগত আইন অনুসৰি ৰতন টাটা আৰু তেওঁৰ

সহযোগীক ৫০ ইউৰো জৰিমনা বিহিলে। হঠাৎ সংঘটিত হোৱা এনে ঘটনাত স্তৱিত হৈ পৰিল ৰতন টাটা। আৰক্ষী বিয়জনে অতি খঙ্গেৰে তেওঁলোকক ক'লে, “আপোনাৰ টকাৰে আপুনি খাদ্য কিনিব পাৰে। কিন্তু এই খাদ্য সমাজৰ সম্পত্তি। পৃথিবীৰ বহু লোকে খাদ্য খাবলৈ নাপাই লঘোনত থাকিব লাগে। গতিকে খাদ্য সম্পদ অপচয় কৰাৰ অধিকাৰ আমাৰ কাৰো নাই।”

জাৰ্মানী বিশ্বৰ অন্যতম ওদ্যোগিক দেশ। বহুতে ভাবে সেই দেশৰ নাগৰিকে অতি বিলাসী জীৱন যাপন কৰে। কিন্তু জাৰ্মানীৰ দৰে দেশত এনে সৰু সৰু কথাবোৰ নামানিলেও কঠোৰ জৰিমনা ভৱিব লাগে। ৰতন টাটাৰ দৰে ধনী লোকৰ বাবে ৫০ ইউৰো জৰিমনা ভৱিবলগীয়া হোৱাটো একো কথাই নাছিল, কিন্তু এইটো আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ বাবে ডাঙৰ শিক্ষা। ৰতন টাটাৰ এই সৰু ঘটনাটো আমাৰ প্ৰত্যেকৰে বাবে এক ডাঙৰ শিক্ষা।

আমি আটায়ে মনত বখা ভাল যে পৃথিবীখনত আমাৰ সকলোৱে প্ৰয়োজন পূৰ্বাৰ পৰাকৈ খাদ্যসামগ্ৰী মজুত আছে। কিন্তু প্ৰতি বছৰে এই খাদ্যসামগ্ৰীসমূহৰ ভিতৰত এক-তৃতীয়াংশই অপচয় হয়। এক তথ্য অনুসৰি প্ৰতি বছৰে ১৩০ মেট্ৰিক টন খাদ্যৰ অপচয় হয়। এই অপচয় ৰোধ কৰিব পৰা হ'লৈ পৃথিবীত কোনো মানুহেই অনাহাৰে থাকিবলগা নহয় বা দুৰ্ভিক্ষৰ মুখামুখি হ'ব লগা নহ'লহেঁতেন। ❖

চতুর্থ পরা ষষ্ঠি শ্রেণীর শিক্ষার্থীর বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীর বাবেও প্রযোজ্য

সততে ভুল হোৱা শব্দ

ভুল	শুন্দ	ভুল	শুন্দ
সর্তকতা	সর্তকতা	সরিতা	সবিতা
সর্বজনিক	সার্বজনিক	সন্তম	সংষ্টম
সর্বাংগীন	সর্বাংগীণ	সহজবোধ	সহজবোধ্য
সৱল	সবল	সহা	শহা
সমুজ্জল	সমুজ্জ্বল	সহাবি	সঁহাবি

এটা শব্দত প্রকাশ কৰা

যি গাঁৱত থাকে = গাঁৱলীয়া।

বিদেশৰ পৰা অহা লোক = বিদেশী।

যি ভয় নকৰে = নিভীক।

আনৰ ভাল দেখিব নোৱা লোক = চকুচৰহা,
পৰশ্বীকাতৰ।

দেউতাকৰ সখিয়েক = তাৰৈ।

একে গুৰুৰ শিষ্য = হৰিভকত, সতীৰ্থ।

একে শ্ৰেণীত পঢ়া = সহপাঠী।

একে মাকৰ সন্তান = সহোদৰ।

গোটেই জীৱন জুৰি = আজীৱন।

মাগিলেও ভিক্ষা নোপোৱা সময় = দুৰ্ভিক্ষ।

কাকো নাম নথৰাকৈ দিয়া গালি
= গুৱালগালি।

যি আনৰ অধীন নহয় = স্বাধীন

তলৰ ছবি দুখনৰ ব্যক্তি দুগৰাকীক চিনাত্ত কৰা

চতুর্থ পৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমৰ ঔষধি গছ

অৰ্জুন গছ : ইংৰাজী নাম : Arjuna tree, বৈজ্ঞানিক নাম : *Terminalia arjuna* :

অৰ্জুন গছ এবিধ চিৰসেউজ দ্বিবীজপত্ৰী উদ্ধিদি। ই কন্ট্ৰিটেচিয়া (Combretaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত এবিধ সপুষ্পক উদ্ধিদি। অৰ্জুন গছৰ জীৱনকাল দীঘলীয়া। ইয়াৰ উচ্চতা প্ৰায় ২০-২৫ মিটাৰ। অৰ্জুন গছৰ পাতবোৰ বল্লম আকৃতিৰ। ফলবোৰ দেখাত কৰ্দৈ টেঙ্গোৰ দৰে। ইয়াৰ গা-গছৰ ৰং পাতল হালধীয়া। এইবিধ উদ্ধিদিৰ বাকলিত প্ৰচুৰ পৰিমাণে কেলছিয়াম পোৱা যায়। ই এবিধ ঔষধি গুণযুক্ত গছ। অৰ্জুন গছৰ শুকান ছাল গুড়ি কৰি মৌৰ লগত ব্যৱহাৰ কৰিলে যক্ষ্মা ৰোগত সুফল পোৱা যায়। হাড় ভগা আৰু জোৱা লগোৱাৰ ক্ষেত্ৰত অৰ্জুন গছৰ ছাল ব্যৱহাৰ কৰা হয়। তদুপৰি অৰ্জুন গছৰ ছালৰ বসে হৃদৰোগ নিৰাময় কৰে। ♦

নৰসিংহ : ইংৰাজী নাম : Curry tree, বৈজ্ঞানিক নাম : *Murraya koenigii* :

আমাৰ সকলোৱে চিনাকি নৰসিংহ এবিধ বহুবৰ্ষীয় গুল্ম (জোপোহা) জাতৰ উদ্ধিদি। ই ৰটেচিয়া (Rutaceae) পৰিয়ালৰ অন্তৰ্গত। ৪-৬ মিটাৰ ওখ হোৱা এই উদ্ধিদিবিধিৰ গা-গছৰ পৰিধি ৩০ ছেণ্টিমিটাৰ পৰ্যন্ত হয়। ইয়াৰ ফুলবিলাক সৰু, বগা আৰু গোন্ধযুক্ত। ইয়াৰ ফলবোৰ ডিস্কার্কতিৰ

হয়। ভাৰতৰ বাহিৰেও ম্যানমাৰ, মাদাগাস্কাৰ, বাংলাদেশ আদি ঠাইতো এই গছ পোৱা যায়। সুদূৰ অতীতৰ পৰা নৰসিংহৰ পাত বন্ধন প্ৰণালীত ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। ইয়াৰ সুগন্ধ আৰু সুস্বাদৰ বাবে তৰকাৰি আৰু আচাৰ আদি ব্যঞ্জনত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। নৰসিংহৰ গা-গছৰ পাতৰ পৰা নিষ্কাসিত বসেৰে প্ৰস্তুত কৰা তেল অণুজীৰ ধৰ্ম কৰা আৰু পোক-পৰৱা নিয়ন্ত্ৰণৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয়। পেটৰ বিষ, গ্ৰহণী, গাৰ খজুৱতি, দাঁতৰ আলু ফুলা, অৰচি আৰু বমি ভাৰ ইত্যাদি বিভিন্ন ৰোগ নিৰাময়ৰ ক্ষেত্ৰত নৰসিংহৰ পাতৰ বস বৰ উপকাৰী। ♦

চতুর্থ পৰা ষষ্ঠি শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

শব্দ শিক্ষা (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)

অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
সা-সঁজুলি, সৰঞ্জাম	appliances	আত্মীয়কৰণ	assimilation
প্ৰাৰ্থী, আবেদনকাৰী	applicant	আশ্রয়, শৰণালয়	asylum
নিযুক্তি, মকৰল	appointment	প্ৰত্যায়িত	attested
অনুমোদন	approval	নিলাম	auction
পুৰাতত্ত্ব	archaeology	হিচাপ পৰীক্ষা	audit
স্থপতি	architect	কৰ্তৃপক্ষ	authority
যুক্তি, তৰ্ক	argument	স্বয়ংক্ৰিয়	automatic
অস্ত্র-শস্ত্ৰ	arms	স্বায়ত্ত্বাসিত	autonomous
যুদ্ধ-বিৰতি	armistice, cease-fire	বঁটা	award
অস্ত্রাগাৰ	arsenal	স্বতঃসিদ্ধ	axiom
অনুচ্ছেদ, প্ৰবন্ধ	article	চিহ্নক, বেজ	badge
অনুসূচী	schedule	জামিন	bail
কাৰিকৰ, কাৰশিল্পী	artisan	দেউলীয়া	bankrupt
হাতপুথি	manual	ভোজন কক্ষ	banquet hall,
সম্পত্তি	assets, property		dinning hall
		সেনা শিবিৰ, হাটী	barrack ♦

(অসম চৰকাৰৰ ৰাজনৈতিক বিভাগে প্ৰকাশ কৰা প্ৰশাসনীয় পৰিভাষাৰ পৰা)

চতুর্থ পৰা ষষ্ঠি শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্ৰেণীৰ বাবেও প্ৰযোজ্য

অসমীয়া ফকৰা-যোজনা

ঘৰৰ কথা নক'বা আনক, ঘৰ হয় লৰক-ফৰক

মানুহৰ জীৱনত সমস্যা-সংঘাত থাকেই। বিভিন্ন ঘৰৰা সমস্যা, অসুবিধাই মানুহৰ জীৱন বেৰি থাকে। ঘৰৰ এই সমস্যাবোৰ বাহিৰ মানুহক কৈ থকাতকৈ নিজৰ মাজতে সমাধানৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। ঘৰৰ কথা আনৰ আগত কৈ থাকিলে আনে ঘৰখনৰ দুৰ্বলতাবোৰ গম পায়, ফলত বহু সময়ত সমস্যা বাঢ়ে। আন মানুহে সেই সমস্যাবোৰ সমাধান কৰাতকৈ ঘৰখনৰ প্ৰতি নিৰ্গৰ্থক মনোভাবহে পোষণ কৰে। সেয়েহে ঘৰৰ কথা-বতৰা, সমস্যা ঘৰৰ মাজতেই সীমাবদ্ধ কৰি বখা যুগ্মত।

প্ৰায়োগিক বাক্য : তহাঁতৰ ঘৰৰ কথাবোৰ বাহিৰ মানুহক জানিবলৈ দিয়াৰ কি প্ৰয়োজন কচোন; নাজান নেকি—ঘৰৰ কথা নক'বা আনক, ঘৰ হয় লৰক-ফৰক। ♦

অতিপাত শলাগনি ফুচুলোৱাৰ চিন, আপুনি আঁতৰি যাব কৰি তাক ঘিণ

মানুহ প্ৰশংসাপ্ৰিয়। যি প্ৰশংসা কৰে তেওঁক মানুহে ভাল পায়। সুবিধাবাদী মানুহে নিজৰ স্বার্থ আদায়ৰ বাবে মানুহক প্ৰশংসা কৰে। সেয়েহে যেতিয়া কোনো মানুহে অতিপাত প্ৰশংসা কৰে বা

শলাগ লয়, তেতিয়া সেই মানুহজনৰ যে কিবা স্বার্থ থাকিব পাৰে সেই কথা ভাবিব লাগে। তেনে মানুহৰ পৰা সতক হৈ থকাটোৱেই মংগল।

প্ৰায়োগিক বাক্য : তাৰ মিঠা মাতত ভোল নাযাবি, তাৰ মনত নিশ্চয় কিবা অভিসন্ধি আছে; মনত ৰাখিবি—অতিপাত শলাগনি ফুচুলোৱাৰ চিন, আপুনি আঁতৰি যাব কৰি তাক ঘিণ। ♦

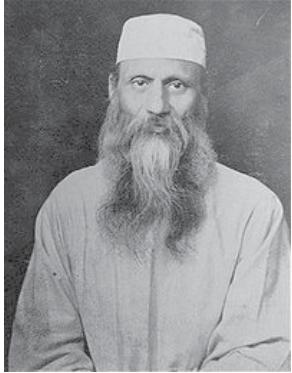
ভারত ৰত্ন বটাপ্রাপক ড° ভগৱান দাস

■ সোণালী গগৈ

ভারত ৰত্ন স্বাধীন ভারতৰ সর্বোচ্চ অসামৰিক সমান। ১৯৫৪ চনৰ পৰা দেশৰ জনসাধাৰণে কৰা অসাধাৰণ কৰ্মবাজি আৰু সাফল্যৰ বাবে এই সমান ঘোষণা কৰি আহিছে।

১৯৫৫ চনত যিগৰাকী ব্যক্তিক তেওঁৰ মহান আদৰ্শ আৰু কৰ্মবাজিৰ বাবে ভারত ৰত্ন উপাধিৰে বিভূষিত কৰা হৈছিল, তেৱেই আছিল ড° ভগৱান দাস। ড° ভগৱান দাস আছিল এজন অগাধ পণ্ডিত। ১৮৬৯ চনৰ ২ জানুৱাৰীত জন্মগ্ৰহণ কৰা ড° ভগৱান দাস জন্মসূত্ৰে এক ব্যারসায়িক পৰিয়ালৰ সন্তান আছিল। অতি কম বয়সতে প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত সুখ্যাতিবে উত্তীৰ্ণ হোৱা ভগৱান দাসে মাত্ৰ ১৮ বছৰ বয়সতে স্নাতকোত্তৰ ডিপ্লী লাভ কৰিছিল। সেই সময়ত ভাৰতবৰ্ষ বৃটিষ্টসকলে শাসন কৰিছিল। শিক্ষা সাংকৰিক কৰিয়েই তেওঁ উত্তৰ প্ৰদেশত বৃটিষ্ট প্ৰশাসনৰ অধীনত ডেপুটি মেজিস্ট্ৰেট হিচাপে চাকৰি জীৱনৰ পাতনি মেলে। পৰবৰ্তী সময়ত থিয়'ছফিকেল ছ'চাইটি নামৰ সংগঠনটোত যোগদান কৰে।

পাঞ্চাত্য শিক্ষাবে শিক্ষিত সেই সময়ৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা ভাৰতীয় লোকক জাতীয়তাবাদৰ প্ৰতি অনুপ্ৰাণিত কৰে এনি বেছান্ত নামৰ এগৰাকী ইংৰাজ মহিলাই। এনি বেছান্তৰ প্ৰচেষ্টাত ভাৰতত ১৮৮৫ চনত জন্ম হৈছিল ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ। এনি বেছান্তৰ আদৰ্শেৰে অনুপ্ৰাণিত হৈছিল ড° ভগৱান দাস। এনি বেছান্তৰ সহযোগত ড° দাসে উত্তৰ প্ৰদেশৰ কাশীত চেন্টেল হিন্দু কলেজ স্থাপন কৰে। ড° ভগৱান দাসে কলেজত সাহিত্য আৰু দৰ্শনৰ অধ্যাপক হিচাপে সেৱা আগ বৃঢ়ায়। অধ্যয়নৰ প্ৰতি গভীৰ অনুৰক্ত ড° দাসে মাত্ৰভাষ্য হিন্দীৰ উপৰি ইংৰাজী, সংস্কৃত, আৰবী, ফার্সী

আদি ভাষাতো বৃৎপত্তি লাভ কৰিছিল। ড° দাসে প্ৰায় ৩০ খন গৃহ্ণ বচনা কৰিছিল। তাৰ ভিতৰত দ্য এছেন্টচিয়েল ইউনিটি অব অল বিলিজিয়নছ (The Essential Unity of all Religions), মাই পিকচুৰ অব ফ্ৰি ইণ্ডিয়া (My Picture of Free India), দ্য ফিল'ছফি অব নন কো-অপাৰেছন এণ্ড স্পিৰিচুৰেল পলিটিকেল স্বৰাজ (The Philosophy of non co-operation and Spiritual-political Swaraj), এনি বেছান্ত এণ্ড দ্য চেঙ্গিং বন্ড (Annie Besant and the changing world) আদি উল্লেখযোগ।

১৯২০-২১ চনত মহাত্মা গান্ধীৰ নেতৃত্বত ভাৰতবৰ্ষত স্বাধীনতা আন্দোলন আৰম্ভ হৈছিল। স্বাধীনতা আন্দোলনৰ প্ৰতি সঁহাবি জনাই ড° দাসে এই আন্দোলনত যোগদান কৰিলে। তাৰ বাবে তেওঁ অন্য নেতৃৱ দৰে কাৰাবাসো খাটিৰ লগা হৈছিল। কিন্তু সেই সময়তে কাশীত বাণ্টীয় বিশ্ববিদ্যালয় কাশী বিদ্যাপীঠ প্ৰতিষ্ঠা হোৱাত তেওঁ তাত সাহিত্য আৰু দৰ্শনৰ অধ্যাপক হিচাপে যোগদান কৰে। উল্লেখ্য যে, ভাৰতৰ দ্বিতীয়গৰাকী প্ৰধানমন্ত্ৰী লালবাহাদুৰ শাস্ত্ৰী ড° ভগৱান দাসৰ ছাত্ৰ আছিল। ১৯৩৫ চনত তেওঁ কেন্দ্ৰীয় আইন সভাৰ সদস্য হয়।

সকলো ধৰ্মাবলম্বী লোকৰ মাজত ঐক্য-শাস্তি স্থাপন কৰাৰ বাবে তেওঁ অগ্ৰণী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। ব্যারসায়িক পৰিয়ালত জন্মগ্ৰহণ কৰি, উচ্চ শিক্ষাবে শিক্ষিত হৈও সৰ্বসাধাৰণৰ মাজত অতি সহজ-সৱলভাৱে জীৱন-নিৰ্বাহ কৰিছিল। জনসাধাৰণৰ প্ৰতি নিষ্পার্থভাৱে সেৱা আগ বঢ়েৱা ড° ভগৱান দাসৰ মৃত্যু হয় ১৯৫৮ চনত। ♦

বিশ্ব শেহতীয়া গণৰাজ্য—বাৰ্বাডোজ

■ প্ৰগৱিতা দেৱী

বৃটিছ উপনিৰেশিক শাসনৰ পৰা সম্পূৰ্ণ মুক্ত হৈ নৰীনতম প্ৰজাতন্ত্ৰ বা গণৰাজ্য হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিছে বাৰ্বাডোজ নামৰ দেশখনে। ২০২১ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰত দেশখনে আনুষ্ঠানিকভাৱে বৃটেইনৰ ৰাণী দ্বিতীয় এলিজাৰেথক ৰাষ্ট্ৰৰ মূৰৰী পদৰ পৰা অব্যাহতি দিয়ে। ১৬২৫ চনত বৃটিছ সাম্রাজ্যৰ অধীন হোৱা এই কেৰিবিয়ান দেশখন ৩৯৬ বছৰৰ মূৰত এই বন্দিতৰ পৰা সম্পূৰ্ণৰূপে মুক্ত হয়।

বাৰ্বাডোজে ৫৫ বছৰ পুৰোই স্বাধীনতা লাভ কৰিছিল যদিও দেশখনত বৃটেইনৰ ৰাণীৰ অধীনত সাংবিধানিক ৰাজতন্ত্ৰৰ প্ৰচলন আছিল। ২০২১ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰত বাৰ্বাডোজ সংসদীয় সাংবিধানিক ৰাজতন্ত্ৰৰ পৰা সংসদীয় গণৰাজ্যলৈ কৰ্পাস্তৰিত হয়। যেতিয়া কোনো এখন দেশৰ মূৰৰীগৰাকী দেশখনৰ জনসাধাৰণৰ দ্বাৰা প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে নিৰ্বাচিত হয়, তেনে ব্যৱস্থাক গণৰাজ্য বা প্ৰজাতন্ত্ৰ (Republic) বুলি কোৱা হয়। সেই অনুসৰি এতিয়াৰে পৰা পৰোক্ষভাৱে নিৰ্বাচিত ৰাষ্ট্ৰপতি বাৰ্বাডোজৰ মূৰৰী হ'ব। আনহাতে চৰকাৰৰ মূৰৰী হিচাপে প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে কাৰ্য্যনিৰ্বাহ কৰিব। দেশখনৰ শেষগৰাকী গৱৰ্নৰ জেনেৱেল ছান্দ্ৰ মাছনকেই (Sandra Mason) ২০২১ চনৰ ২০ অক্টোবৰত ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে নিৰ্বাচন কৰা হয়। তেওঁ ২০২১ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰত দেশখনৰ প্ৰথমগৰাকী ৰাষ্ট্ৰপতি হিচাপে শপত গ্ৰহণ কৰে।

বাৰ্বাডোজ ১৬২৫ চনত বৃটিছ সাম্রাজ্যৰ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছিল। ১৬২৫ চনৰ ১৪ মে'ত 'O Live Blossom' নামৰ এখন বৃটিছ জাহাজ বাৰ্বাডোজত উপস্থিত হৈ দ্বীপটো নিজৰ অধীনলৈ আনে। বাৰ্বাডোজে ১৯৬৬ চনৰ ৩০ নৱেম্বৰত স্বাধীনতা লাভ

কৰে। অৱশ্যে দেশখনত বৃটেইনৰ ৰাণীক মূৰৰী হিচাপে লৈ সাংবিধানিক ৰাজতন্ত্ৰৰ প্ৰচলন হয়। এই ৰাজতন্ত্ৰৰ অৱসান ঘটাই প্ৰজাতন্ত্ৰৰ প্ৰচলনৰ বাবে দেশখনত কেইবাটাও দশক ধৰি চিন্তা-চৰ্চা চলি আছিল। ১৯৭৯ চনত এই

উদ্দেশ্যে কক্ষ আয়োগ (Cox Commission) গঠন কৰা হৈছিল। এই আয়োগৰ প্ৰতিবেদনত জনসাধাৰণৰ ইচ্ছানুসৰি সাংবিধানিক ৰাজতন্ত্ৰকেই বাহাল ৰখাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হয়। ১৯৯৮ চনত এখন সাংবিধানিক সমিতিয়ে ৰাজতন্ত্ৰৰ অৱসান ঘটাই গণৰাজ্য প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে পৰামৰ্শ আগ বঢ়ায়। ২০০৩ চনত বাৰ্বাডোজে বৃটিছ প্ৰিভি কাউপিলৰ ন্যায়িক সমিতিৰ পৰিবৰ্তে কেৰিবিয়ান ন্যায় আদালতক আপীল আদালত হিচাপে স্বীকৃতি দিয়ে। ২০১৬ চনত বাৰ্বাডোজৰ ৫০ সংখ্যক স্বাধীনতা দিৱসৰ দিনা তদনীন্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী ফ্ৰিউন্দেল স্টুৱার্টে (Freundel Stuart) দেশখন ৰাজতান্ত্ৰিক শাসনৰ পৰা গণৰাজ্যৰ দিশে অগ্ৰসৰ হোৱাৰ সময় আহি পৰিষে বুলি ঘোষণা কৰিছিল। আনহাতে যোৱা বছৰেই (২০২১ চন) দেশখনৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী মিয়া আমৰ মটলেই (Mia Amor Mottley) ২০২১ চনৰ ১ ডিচেম্বৰৰ পৰাই বাৰ্বাডোজে নৰতম গণৰাজ্যৰূপে আত্মপ্ৰকাশ কৰিব বুলি উল্লেখ কৰিছিল। এনেকেয়ে যোৱা বছৰৰ ৩০ নৱেম্বৰত হোৱা ক্ষমতাৰ হস্তান্তৰৰ জৰিয়তে বাৰ্বাডোজে সম্পূৰ্ণৰূপে বৃটিছ শাসনৰ পৰা মুক্ত হয়। এই উপলক্ষে আয়োজিত অনুষ্ঠানত সন্মানীয় অতিথি হিচাপে অংশগ্ৰহণ কৰি বৃটেইনৰ প্ৰিম চাৰ্লছে সাংবিধানিক ব্যৱস্থাৰ সালসলনি ঘটিলোও দুয়োখন দেশৰ মাজত বন্ধুত্বপূৰ্ণ সম্পৰ্ক বৰ্তি থাকিব বুলি উল্লেখ কৰে। আনহাতে বাৰ্বাডোজ কমনৱেলথৰো সদস্য হৈ থাকিব। ❖

টাটা ইনসিটিউট অব ফান্ডেশনেল বিচার

■ চন্দনা মেধি চৌধুরী

Tata Institute of Fundamental Research

প্রচলিত শিক্ষা ব্যবস্থাটোর উন্নয়নের বাবে ভারতে আৰু অধিক গৱেষণামূলক প্রতিষ্ঠানৰ আৱশ্যক। বৰ্তমান সময়ত এনে শিক্ষানুষ্ঠান পৰ্যাপ্ত নহয়। উচ্চ শিক্ষাৰ এনে ধৰণৰ সুৰক্ষাত বাবে প্ৰতি বছৰে বহুতো মেধাৰী শিক্ষার্থী গৱেষণামূলক অধ্যয়নৰ বাবে বিদেশলৈ গমন কৰে।

ভাৰতত গৱেষণাৰ পৰিবেশ উন্নীত কৰাৰ উদ্দেশ্য আগত ৰাখিয়েই ভাৰতৰ পারমাণবিক শক্তি বিকাশৰ বিশেষ অগ্ৰণী বিজ্ঞানী হোমি জাহাঙ্গীৰ ভাবাই এটা বৈজ্ঞানিক গৱেষণা কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ বাবে ছাৰ দোৱাৰজী টাটা ট্ৰাস্টৰ আৰ্থিক সাহায্য লাভৰ বাবে অনুৰোধ জনাইছিল। সেই সময়ৰ টাটা প্ৰণৱ চেয়াৰমেন জে আৰ ডি টাটাৰ সাহায্য আৰু সহযোগিতাত ১৯৪৫ চনৰ ১ জুনত টি আই এফ আৰ (Tata Institute of Fundamental Research) প্রতিষ্ঠিত হয় আৰু ভাৰাক প্ৰথম ডাইৱেষ্টৰ হিচাপে নিযুক্ত কৰা হয়। ১৯৬২ চনৰ ১৫ জানুৱাৰীত প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহেৰুৰে প্রতিষ্ঠানটো উদ্বোধন কৰে। ভাৰতৰ পারমাণবিক শক্তি বিভাগৰ দ্বাৰা পৰিচালিত এই প্রতিষ্ঠানটো স্বতন্ত্ৰ। ইয়াত স্নাতক পৰ্যায়ৰ পৰা ডক্টৰেট ডিপ্রী পৰ্যাপ্ত শিক্ষা লাভ কৰাৰ সুবিধা আছে।

ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছত বৈজ্ঞানিক আৰু ঔদ্যোগিক গৱেষণা সঞ্চালকালয়ৰ (CSIR : Council of Scientific and Industrial

Research) দ্বাৰা পারমাণবিক শক্তি ক্ষেত্ৰৰ প্ৰকল্পৰ দায়িত্ব টাটা মৌলিক গৱেষণা কেন্দ্ৰক অৰ্পণ কৰা হৈছিল। ১৯৫০ চনৰ ডিচেম্বৰত ভাৰাই মৌলিক কণা পদার্থবিজ্ঞানৰ ওপৰত এখন আন্তৰ্জাতিক সন্মিলন অনুষ্ঠিত কৰিছিল। এই সন্মিলনখনত দেশ-বিদেশৰ স্বামধন্য বহুতো বিজ্ঞানী উপস্থিত আছিল।

সেই একেটি বৰ্ষতেই টাটা মৌলিক গৱেষণা কেন্দ্ৰৰ দ্বাৰা উটি আৰু কোলাৰত সোণৰ খনিত মহাজাগতিক ৰশ্মি অধ্যয়নৰ আৰম্ভণি কৰা হয়।

১৯৭৭ চনত এই প্ৰতিষ্ঠানৰ অধীনত বাংগালুৰুত নেছনেল চেণ্টোৰ ফৰ বায়লজিকেল ছায়েন্স (National Centre for Biological Sciences), ১৯৭০ চনত উটি 'ৰেডিআ' দূৰবীক্ষণ যন্ত্ৰ স্থাপনৰ জৰিয়তে টি আই এফ আৰে (TIFR) ভাৰতত 'ৰেডিআ' এন্ট্ৰনমিৰ গৱেষণাৰ পাতানি মেলে।

টি আই এফ আৰৰ প্ৰধান চৌহদটো মুস্বাইত হোৱাৰ উপৰি পুনৰে, বাংগালুৰু আৰু হায়দৰাবাদতো ইয়াৰ গৱেষণা কেন্দ্ৰ আছে।

এই গৱেষণা কেন্দ্ৰসমূহত মূলতঃ জীৱবিজ্ঞান, জ্যোতিঃপদার্থবিজ্ঞান, ৰসায়নবিজ্ঞান, গণিত, তাৎক্ষণিক পদার্থবিজ্ঞান, নিউক্লিয় আৰু আণৱিক পদার্থবিজ্ঞান, ঘনীভূত পদার্থবিজ্ঞান, উচ্চ শক্তি পদার্থবিজ্ঞান, জীৱবিজ্ঞান আদি বিষয়ত গৱেষণা কৰা হয়।

টি আই এফ আৰৰ উদ্যোগত বছৰি শ শ গৱেষণাপত্ৰ প্ৰকাশিত হৈ আহিছে। বিশ্বৰ আগশাৰীৰ অনুষ্ঠানসমূহৰ লেখীয়াকৈ টি আই এফ আৰে বিজ্ঞানজগতৰ নানা বহস্যৰ অনুসন্ধানত বত হৈ আছে। বিশ্বৰ আগশাৰীৰ বিজ্ঞানবিষয়ক আলোচনীসমূহত গৱেষকসকলে নিজৰ প্ৰবন্ধ প্ৰকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। ভাৰতত গৱেষণাভিত্তিক অধ্যয়নৰ পৰিবেশ গাঢ়ি তোলাৰ ক্ষেত্ৰত অনুষ্ঠানখন সক্ষম হোৱাৰ লগতে বিজ্ঞান শাখাৰ শিক্ষার্থীসকলক গৱেষণাত জড়িত হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত অৰিহণা যোগাই আহিছে। ♦

Silas Marner : The Weaver of Raveloe

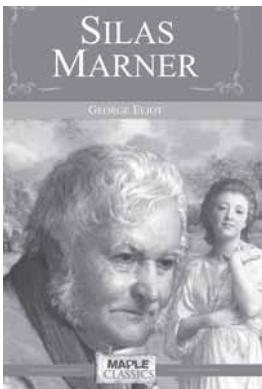
■ Pallavi Dutta

(Continued from May Issue, 2022)

Dunstan finds the cottage door unlatched. He goes inside and finds a bright fire which lights up every corner of the tiny cottage. The cold and mist outside makes the fire look inviting and Dunstan makes himself comfortable beside the brick hearth. A bit of meat is being roasted. But the weaver is nowhere to be seen. Dunstan realises that Silas had hot meat for supper against the rumours that he lived only on mouldy bread.

Silas' absence from the cottage at that hour of the night seems out of place to Dunstan. Dunstan starts thinking about the possibility of Silas' whereabouts. He reflects that Silas might have been out running errands or possibly lying dead in the stone pit. So, he intensely searches the hidden money inside the cottage. Finally, he discovers the money under a brick in the floor.

Unaware of the misfortune Silas returns to his cottage. His poor eyesight does not allow him to notice anything unusual. It was only when he decides to count his gold before supper does he realise that his coins are missing. Unable to find them he is filled with anguish and cannot decide whether a human robber committed the crime or some supernatural force led to the incident. Thus, flustered he

runs towards the village to seek help. He arrives at the Rainbow inn and accuses Jen Rodney of robbing him because he had once seen Rodney lingering near his cottage for a long time. But Jen denies the allegation.

The only piece of evidence found near Silas' cottage is a tinder box as rain has washed away all footprints. It is found that the box belonged to a traveller who had stopped by Silas' cottage a few days ago. However, Dunstan's disappearance is never linked to the robbery. Thus the villagers develop divided opinions regarding the theft. While some hold the traveller responsible others believe that it is a mystery beyond human understanding. This incident, nevertheless, makes the villagers sympathetic towards Silas and he makes a few good neighbours as Mr. Macey and Dolly Winthrop who often visit him and advise him to at least stop weaving during Sundays and go to the local church. Silas, however, does not comply and stays away from the church. Even during Christmas, while the whole of Raveloe is celebrating and looking forward to the dance at Squire Cass' house, Silas remains alone. Godfrey also looks forward to the dance as an opportunity to meet Nancy. However, he feels afraid that his brother might return. ♦

(Continued)

Did You Know ?

The gathering of Kumbh Mela is visible from space

■ Navasmita Das

Have you heard about the Kumbh Mela? Yes, this Mela or fair is famous in the entire world. The name ‘Kumbh’ means ‘nectar’ or ‘honey’. Kumbh Mela is an important pilgrimage site and it is said to be the largest gathering on earth. It is also called ‘Mahakumbh’.

Kumbh Mela is celebrated in four different locations, those are – Haridwar,

Prayagraj, Ujjain and Nasik. Every year the specific rituals of Kumbh are observed, but it is worth mentioning that there is a fest of greater significance at three-year interval called ‘Kumbh’ which is celebrated in all four locations.

Then at six-year interval in Haridwar and Prayagraj ‘Ardha Kumbh’ is celebrated. In the same locations at every twelve year interval the ‘Purna Kumbh’ is celebrated. Then again, the festival of the greatest significance named ‘Mahakumbh’ is celebrated at 144-year intervals in Prayagraj.

In the Kumbh Mela more than 2 crores of people gather around that it can be seen from the space without taking help of any binocular. It looks like some ants walking on the streets. ♦

Shampoo was originated in India

All the shampoo products in the market these days are from the foreign countries; i.e., outside India. Be it the one called Garnier or the one named as Sunsilk, wherever we go or whatever we use, they are mostly from outside India.

But, did you know, that shampoo was actually originated in India? The word shampoo itself comes from the Hindi word ‘champu’ or ‘champi’ which heads back to the Sanskrit word ‘chapyathi’ which means to ‘press’ or ‘massage’. We tend to massage or knead on our heads while applying shampoo, that is why, the word is designed in that way.

The first ever known mention of shampoo is from the 4th Century B.C. when

green historian Stabo wrote about India’s practice of shampooing. The first ever formed shampoo was made with the mixture of ground herbs and water. Indian people were known to use the pulp of a fruit called soapberries which was combined with some herbs and hibiscus flowers as early as the 1500s. ♦

মানসিক সামর্থ্য বিকাশ

■ ৰবীন্দ্র বৰ্মন

1. BFG : EIJ :: RVW : ?
a) UWY   b) UYZ   c) SWX   d) QUV
2. MIKE : OGMC :: CIAD : ?
a) AJCT   b) EGCB   c) ENCF   d) EICB
3. 63 : 21 :: 27 : ?
a) 6   b) 9   c) 1   d) 3
4. 9 : 24 :: ? : 6
a) 1   b) 2   c) 5   d) 3
5. 'VERTICAL' শব্দটোৱ আখবৰোৰ বৰ্ণমালাৰ ক্ৰমত সজাই নতুনকৈ লিখিলে কিমানটা আখব একে স্থানতে থাকিব?
a) 1 টা   b) 2টা   c) 3 টা   d) এটাও নাথাকে
6. LEGALIZATION শব্দটোত থকা আখবৰোৰ সহায়ত তলৰ কোনটো শব্দ গঠন কৰিব নোৱাৰিঃ
a) ALERT   b) ALEGATION   c) GALLANT   d) NATAL
7. কোনো এটা সংকেতত 'STARK' শব্দটো 'LBFMG' বুলি আৰু 'MOBILE' শব্দটো 'TNRSPJ' বুলি লিখা হয়। সেই সংকেতত 'BLAME' শব্দটো কি বুলি লিখা হ'ব?
a) TSFRJ   b) RPFTJ   c) NJFTP   d) TSFGJ
8. যদি এটা সংকেতত 'JUICE' শব্দটো '19-41-17-5-9' বুলি লিখা হয় তেন্তে সেই সংকেতত 'TOY' শব্দটো কি বুলি লিখা হ'ব?
a) 39-29-49   b) 41-31-51   c) 13-23-3   d) 15-25-5
9. তলৰ অনুক্ৰমটোৰ ভুল সংখ্যাটো বাছি উলিওৱা :
2, 3, 12, 37, 86, 166, 288
a) 2   b) 3   c) 166   d) 86
10. তলৰ অনুক্ৰমটোৰ ‘?’ চিনৰ ঠাইত কি সংখ্যা বহিব?
21, 23, 27, 33, ?
a) 37   b) 41   c) 43   d) 49

মানসিক সামর্থ্য বিকাশ

11. ‘?’ চিনির ঠাইত কি বহিব?

A, C, F, J, ?
 a) K   b) O   c) M   d) N

12. প্রথম চিত্রটোর সংখ্যাবোৰ মাজৰ সম্পৰ্কটো চাই দিতীয়টো চিত্রৰ ‘?’ চিনির ঠাইত কি বহিব উলিওৱা :

64	21	36
		49

121	?	81
		100

a) 40   b) 30   c) 20   d) 10

13. ‘?’ চিনির ঠাইত কি সংখ্যা বহিব?

8	10	17
11	?	10
16	11	8

a) 14   b) 15   c) 12   d) 13

14. তলৰ সংখ্যাকেইটাৰ প্ৰতিটোৰে একক আৰু শতক স্থানৰ অংককেইটা পৰম্পৰ সালসলনি কৰি সংখ্যাকেইটা নতুনকৈ লিখিলে আটাইটকৈ সৰু সংখ্যাটোৰ এককৰ স্থানৰ অংকটো কি হ'ব?

519, 364, 287, 158, 835
 a) 3   b) 4   c) 1   d) 8

15. এটা শ্ৰেণীত 31 গৰাকী শিক্ষার্থী আছে। শ্ৰেণীটোৰ দুগৰাকী ছাত্ৰ অনুপ আৰু বিনয়ৰ স্থান ওপৰৰ পৰা ত্ৰিমেৰ 7 তম আৰু 11 তম। তলৰ ফালৰ পৰা তেওঁলোকৰ স্থান কি হ'ব?

a) 20 তম আৰু 24 তম   b) 24 তম আৰু 20 তম
 c) 25 তম আৰু 21 তম   d) এটাও নহয়

16. যদি Q যে যোগ, J যে পূৰণ, T যে বিয়োগ আৰু K যে হ্ৰণ বুজায়, তেন্তে
 $30 \text{ K } 2 \text{ Q } 3 \text{ J } 6 \text{ T } 5 = ?$
 a) 18   b) 28   c) 31   d) 6

উত্তরসমূহ : 1. b   2. b   3. b   4. d   5. d   6. a   7. b
                  8. a   9. c   10. b   11. b   12. b   13. a   14. a
                  15. c   16. b

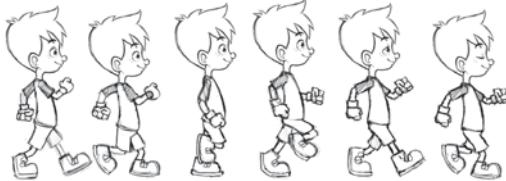
২০২২ বর্ষৰ মে' মাহত বিদ্যালয়ৰ পুথিভঙ্গালত সংযোজিত হোৱা কিতাপসমূহৰ প্রথমখন তালিকা

(তালিকাত কিতাপসমূহৰ বিষয়ে ‘কিতাপৰ নাম/লেখকৰ নাম/প্ৰকাশক/বিষয়/কিতাপৰ সংখ্যা’—এই অনুক্ৰমত উল্লেখ কৰা হৈছে।)

- ১। অসমৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা (২য় খণ্ড), সম্পাদক : দীপামণি বৰুৱা দাস, পূৰ্বায়ন প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, প্ৰবন্ধ, ০১
- ২। অসমৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা (৩য় খণ্ড), সম্পাদক : দীপামণি বৰুৱা দাস, পূৰ্বায়ন প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, প্ৰবন্ধ, ০১
- ৩। অপূৰ্ব বেজবৰুৱাৰ ৫০১ গীতৰ সন্তাৱ : অপূৰ্ব সংগীত (১ম খণ্ড), সম্পাদনা : অৰঞ্জনী বেজবৰুৱা, এ এম প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, গীত, ০১
- ৪। অপূৰ্ব বেজবৰুৱাৰ ৫০১ গীতৰ সন্তাৱ : অপূৰ্ব সংগীত (২য় খণ্ড), সম্পাদনা : ড° শ্যামল প্ৰসাদ শইকীয়া, অভিন্নী প্ৰকাশন প্ৰাইভেট লিমিটেড, গুৱাহাটী, গীত, ০১
- ৫। অপূৰ্ব বেজবৰুৱাৰ ৫০১ গীতৰ সন্তাৱ : অপূৰ্ব সংগীত (৩য় খণ্ড), সম্পাদনা : বিষ্ণু কমল বৰা, আভামণি শইকীয়া, অৰঞ্জনী বেজবৰুৱা, সাংস্কৃতিক পৰিক্ৰমা, অসম, গীত, ০১
- ৬। সাহিত্য সংস্কৃতিক এভুমুকি (২য় খণ্ড), ড° দীপামণি বৰুৱা দাস, অসম বুক ট্ৰাষ্ট, গুৱাহাটী, প্ৰবন্ধ, ০২
- ৭। The Kite Runner, Khaled Hosseini, Bloomsbury Publishing, New Delhi, Novel, 01
- ৮। A Thousand splendid Suns, Khaled Hosseini, Bloomsbury Publishing, New Delhi, Novel, 01
- ৯। To Kill a Mocking Bird, Harper Lee, Arrow Books, London, Novel, 01
- ১০। The Lord of the Rings, J.R.R. Tolkien, Harper Collins Publishers, London, Novel, 01
- ১১। The Room on the Roof, Ruskin Bond, Penguin Random House, India, Novel, 01
- ১২। Animal Farm, George Orwell, PIRATES, Jodhpur, Novella, 01
- ১৩। Angels & Demons, Dan Brown, Corgi Books, London, Novel, 01
- ১৪। The Vendor of Sweets, R.K. Narayan, Indian Thought Publications, Madras, Novel, 01
- ১৫। Treasure Island, Robert Louis Stevenson, Penguin Random House, India, Novel, 01
- ১৬। Delhi is not far, Ruskin Bond, Penguin Random House, India, Novel, 01
- ১৭। The Adventures of Huckleberry Fin, Mark Twain, Fingerprint Classics, New Delhi, Novel, 01
- ১৮। The Lost Symbol, Dan Brown, Corgi Books, London, Novel, 01
- ১৯। Wuthering Heights, Emily Bronte, Penguin Random House, India, Nove, 01
- ২০। Percy Jackson and the Lightning Thief, Rick Riordan, Penguin Random House, UK, Novel, 01
- ২১। The Da Vinci Code, Dan Brown, Corgi Books, London, Novel, 01
- ২২। The famous five (series) Enid Blyton, Hachette, India, Children Literature, 01 ❁

এনিমেশন পাঠ্যক্রম

■ জোনালী দেৱী

কমিক্স ! এই শব্দটো আমাৰ সকলোৱে চিনাকি শব্দ। আমি কমিক্স পঢ়ে তাত পোৱা বহতো কার্টুন চৰিত্ৰ, যেনে—মিকি মাউছ, বেটমেন, ৰোল্ট, স্পাইডাৰমেন আদি আমি চিনি পাওঁ। এনে ধৰণৰ কল্পিত কার্টুন চৰিত্ৰসমূহক লৈ সৃষ্টি কৰা কমিক্সৰ উপৰি সৰু পৰ্দা বা ডাঙৰ পৰ্দাত বহতো ধাৰাৰাহিক আৰু চিনেমাও পৰিবেশিত হয়। এইবোৰ শিশুৰ লগতে আমিও চাই ভাল পাওঁ। এনে ধৰণৰ কার্টুন চৰিত্ৰসমূহক এনিমেটেড চৰিত্ৰ (Animated character) বুলি কোৱা হয়।

এতিয়া প্ৰশ্ন হ'ল—এনিমেশন কি? এনিমেশন বা মাল্টিমিডিয়া এনে এক প্ৰযুক্তি যাৰ প্ৰয়োগে আমি সকলোৱে ভাল পোৱা কমিক্সৰ স্থিৰ চৰিত্ৰসমূহক গতিশীল কৰি তোলে। সৱলভাৱে আমি ক'ব পাৰোঁ যে এনিমেশন হৈছে এনে এক প্ৰক্ৰিয়া যাৰ সহায়ত স্থিৰ ছবিৰ নিৰ্দিষ্ট ক্ৰম কিছুমান গতিশীল কৰি দৃষ্টিভূম সৃষ্টি কৰা হয়, ফলত চিত্ৰত থকা চৰিত্ৰবোৰো গতিশীল হৈ পৰে।

বৰ্তমান সময়ত বল্দ ডিজনী, কার্টুন নেটৰক, মাৰ্ভেল স্টুডিও' আদিৰ চিনেমাসমূহত এনিমেশনৰ প্ৰয়োগ বা জনপ্ৰিয়তা যিদৈৰে বাঢ়িছে, তেনদেৱে দৃশ্য-শ্ৰাব্য মাধ্যমত এই দিশত কেৰিয়াৰ গঢ়াৰ সুযোগো সমানে বাঢ়িছে। সেইবাবে যিসকল শিক্ষার্থীয়ে এই দিশত নিজৰ বাবে এটা সন্মানজনক কেৰিয়াৰ গঢ়িৰ বিচাৰে তেওঁলোকে এই দিশত আগ বঢ়োৱা স্নাতক পাঠ্যক্রম, স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্রম বা ডিপ্ল'মা পাঠ্যক্রমসমূহত যোগাদান কৰিব পাৰে।

এনিমেশন পাঠ্যক্রম : যিসকল শিক্ষার্থীয়ে ছবি

আঁকি ভাল পায় বা ভাল ছবি অঁকাৰ লগতে কম্পিউটাৰ বিভাগত স্নাতক বা অভিযান্ত্ৰিক (Engineering) ডিপ্লী লাভ কৰিছে, সেইসকল শিক্ষার্থীয়ে এই ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ডিপ্ল'মা পাঠ্যক্রম, যেনে—Diploma in 2D Animation, Diploma in 3D Animation, Diploma in VFX, Diploma in 2D, 3D Animation and VFX আদিত নামভৰ্তি কৰিব পাৰে। যিসকল শিক্ষার্থীয়ে এই ক্ষেত্ৰত স্নাতক বা স্নাতকোত্তৰ ডিপ্লী ল'ব বিচাৰে, তেওঁলোকে বিভিন্ন বিশ্ববিদ্যালয়ে আগ বঢ়োৱা তিনি বছৰীয়া স্নাতক ডিপ্লী, যেনে—B.Sc Animation, Graphics & VFX, B.A, 3D Animation, B.A in multimedia and Animation, BDes in Animation, BA in Digital Filmmaking and Animation ইত্যাদি আৰু দুৰ্বৰীয়া স্নাতকোত্তৰ পাঠ্যক্রম, যেনে—M.Sc Animation, MDes Graphic Design, MSc in Multimedia, MDes Game Design ইত্যাদিত নামভৰ্তি কৰিব পাৰে।

এনিমেশনৰ পাঠ্যক্রম আগ বঢ়োৱা অনুষ্ঠানসমূহ :

ভাৰতৰ বহতো ব্যক্তিগত আৰু চৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানে এনিমেশন পাঠ্যক্রম আগ বঢ়ায়। তাৰ ভিতৰত আছে নেছনেল ইলেক্ট্ৰিক্যাল অব ডিজাইন (National Institute of Design, NID, Ahmedabad), ছেইণ্ট জেভিয়ার্ছ কলেজ, কলকাতা (St. Xavier's College, Kolkata), মায়া ইলেক্ট্ৰিক্যাল অব এডভাল্জ চিনেমেটিক (Maya Institute of Advanced Cinematic, MAAC), এৱেনা এনিমেশন (Arena Animation), আটেমেছিয়া কলেজ অব আর্ট এণ্ড ডিজাইন (Artemesia College of Art & Design, ACAD, Indore), আই আই এফ এ মাল্টিমিডিয়া (IIFA Multimedia, Bengaluru), এমিটি বিশ্ববিদ্যালয় (Amity University, Mumbai), এম আই টি ইলেক্ট্ৰিক্যাল অব ডিজাইন (MIT Institute of Design, Pune) ইত্যাদি। ♦

পঞ্চিত মদন মোহন মালব্য

■ ৰঘুনাথ কুমাৰ

“আতৰৰ সুগন্ধি মই ভাল নাপাওঁ,
আতৰৰ প্রতি মোৰ কোনো হাবিয়াস নাই,
মই ভাল পাওঁ শীলতা আৰু সৎ চৰিত্ৰৰ
সুগন্ধি। মই ভাল পাওঁ ধৰ্মৰ সুগন্ধি আৰু
আটাইতকৈ ভাল পাওঁ বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
সুগন্ধি।”

উল্লিখিত কথায়াৰৰ বক্তা আছিল
আধুনিক ভাৰতৰ শিক্ষা জগতৰ আমূল
পৰিবৰ্তন সাধন কৰা তথা আধুনিক ভাৰতৰ শিক্ষা
জগতৰ নৱজাগৰণৰ অগ্রন্ত মদন মোহন মালব্য।

মদন মোহন মালব্যৰ জন্ম হৈছিল ১৮৬১ চনৰ
২৫ ডিচেম্বৰত এলাহাবাদত।

মদন মোহন মালব্যই কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ
পৰা বি এ পাছ কৰি এলাহাবাদত শিক্ষকতা কৰিবলৈ
লৈছিল। ১৮৮৬ চনত তেওঁ ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰখনত
পদার্পণ কৰিছিল। মালব্যই ক্ৰমে ১৯০৯, ১৯১৮,
১৯৩২ আৰু ১৯৩৩ চনত মুঠ চাৰিবাৰ ভাৰতীয়
জাতীয় কংগ্ৰেছৰ সভাপতিৰ আসন অলংকৃত কৰিছিল।
সৰল জীৱন যাগন কৰা মালব্য এগৰাকী সফল
শিক্ষাবিদ, সাংবাদিক, সম্পাদক, সমাজ সংস্কাৰক,
সুদৃষ্ট উকীল আৰু এগৰাকী সুনিপুণ বক্তা হিচাপে
খ্যাত আছিল। পাছলৈ তেওঁ ‘ইণ্ডিয়ান অ'পিনিয়ন’,
লীডাৰ (leader), মৰ্যাদা, সনাতন ধৰ্ম, হিন্দুস্থান
টাইমছ তথা অভ্যন্তৰ কাকতৰ সম্পাদনাও কৰিছিল।
১৮৯৯ চনত আইনৰ ডিপ্রী লাভ কৰি উচ্চ ন্যায়ালয়ত
তেওঁ কিছুদিন ওকালতিও কৰিছিল কিন্তু সামাজিক
কামৰ ব্যক্তিতাৰ বাবে তেওঁ ওকালতি এৰি দিবলৈ বাধ্য
হৈছিল। কিন্তু গোৰখপুৰৰ ঐতিহাসিক চৌৰীচৌৰা
কাণ্ডৰ সময়ত পুনৰ এলাহাবাদ হাইকোর্টত ওকালতি
কৰি তেওঁ বলিষ্ঠ আৰু অকাট্য যুক্তিৰে ১৫০ গৰাকী
ভাৰতীয়ক ফঁচিৰ পৰা বৰ্কা কৰিছিল।

শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ সম্পর্কে মালব্য সদায়
সক্ৰিয় আছিল। তেওঁ কৈছিল—“শিক্ষা
অবিহনে মানুহ পশুতুল্য হৈ পৰে।” দেশৰ
যুৱক-যুৱতীসকলক দেশতেই উচ্চমানৰ
শিক্ষা প্ৰদানৰ উদ্দেশ্যে তেওঁ এখন
বিশ্ববিদ্যালয় গঢ়াৰ সপোন দেখিছিল আৰু
এই সপোনকেই বাস্তৱায়িত কৰি ১৯১৬

চনৰ ৪ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে বেনারস হিন্দু
বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰিছিল। বৰ্তমান
প্ৰায় ৩০ হাজাৰ শিক্ষার্থী তথা ২ হাজাৰ প্ৰতিভাশালী
অধ্যাপকেৰে ভৰা এইখন এখন ভাৰতৰ অন্যতম
আবাসিক বিশ্ববিদ্যালয়। এনে এখন বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন
কৰাটো সহজ কথা নাছিল। মালব্যৰ দৃঢ় সংকল্প আৰু
ত্যাগৰ ফলতেই এয়া সন্তুষ্টি হৈছিল। তেওঁ প্ৰায় ১২-১৩
বছৰ ধৰি দেশৰ প্ৰায় প্ৰত্যেক মানুহৰ ওচৰলৈ গৈ দান-
বৰঙণি সংগ্ৰহ কৰি এপইচা এপইচাকৈ গোট খুন্দাই
বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ ভেটি গাঢ়ি তুলিছিল।

বিশ্ববিদ্যালয়খন গঢ়াৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁ প্ৰতিজন
মানুহৰ ওচৰলৈ গৈ ভিক্ষা খুজি সেই পইচাৰে এই মহান
অনুষ্ঠানটি স্থাপন কৰাৰ বাবে এইগৰাকী মনীষীক ‘কিংছ
অৰ বেগাৰ্ছ’ (Kings of beggars, ভিক্ষাৰীৰ বজা)
বুলিও জনা যায়। তেওঁ প্ৰায় তিনিটা দশক ধৰি এই মহান
অনুষ্ঠানটিৰ কুলপতিৰ আসন শুৱনি কৰিছিল।

এইজনা মনীষীৰ ১৯৪৬ চনৰ ১২ নৱেম্বৰ
তাৰিখে দেহাবসান ঘটে। তেওঁৰ প্রতি শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন তথা
সন্মানার্থে ভাৰত চৰকাৰে ২০১৪ চনৰ ২৫ ডিচেম্বৰত
তেওঁৰ ১৫৩ তম জন্মদিনটোত তেওঁক আমাৰ দেশৰ
সৰ্বোচ্চ অসামৰিক সন্মান ‘ভাৰত ৰত্ন’ সন্মানেৰে
বিভূষিত কৰে। ♦♦♦

কুইজ

- ১। 'টু উইমেন' নামৰ ইটালীৰ বোলছবিখনত (১৯৬১) অভিনয় কৰাৰ বাবে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ অস্কাৰ বঁটা বিজয়ী প্ৰথম বিদেশী অভিনেত্ৰীগৰাকীৰ নাম কি?
- ২। ভাৰতৰ কেইখনমান ৰাজ্যক লগ লগাই বিমাক (BIMARU) বুলি কোৱা হয়। ৰাজ্যকেইখন কি কি?
- ৩। প্ৰতি বছৰে ১০ ডিচেম্বৰত ন'বেল বঁটাৰোৰ দিয়া হয়। শাস্ত্ৰি বাহিৰে বাকীৰোৰ বিষয়ৰ বঁটা বিজয়ীক ষ্টকহৰ্মত বঁটা প্ৰদান কৰা হয়। শাস্ত্ৰি ন'বেল বঁটা ক'ত দিয়া হয়?
- ৪। কোনখন ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানক আধাৰ কৰি ৰুড়য়াৰ্ড কিপ্লিঙে তেওঁৰ 'জাংগল বুক' নামৰ গ্ৰন্থখন বচনা কৰিছিল?
- ৫। ১৯৬২ চনৰ ১ জুলাইত স্বাধীন হোৱা দেশখনৰ ৰাজধানী হ'ল কিগালি। দেশখনক হাজাৰ পাহাৰৰ দেশ বোলা হয়। দেশখনৰ নাম কি?
- ৬। দক্ষিণ আমেৰিকাৰ কোনখন দেশৰ সীমা চিনি আৰু ইকুৰেডৰৰ বাহিৰে মহাদেশখনৰ সকলো দেশৰ সৈতে লগ লাগি আছে?
- ৭। আধুনিক সময়ত পৃথিবীৰ একমাত্ৰ মহিলা হিচাপে 'গ্ৰেচো মাচেলে' দুখন দেশৰ 'প্ৰথম মহিলা' হোৱাৰ গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছিল। ছামোৰা মাচেলৰ পত্ৰী হিচাপে প্ৰথমে মোজাস্বিক নামৰ দেশখনৰ আৰু তাৰ পাছত এগৰাকী পৃথিবী বিখ্যাত মানুহৰ পত্ৰী হিচাপে আন এখন দেশখনৰ প্ৰথম মহিলা হোৱাৰ গৌৱৰ তেওঁ অৰ্জন কৰিছিল। আনখন দেশ কি আৰু তেওঁ কাৰ পত্ৰী হোৱা বাবে এই গৌৱৰ অৰ্জন কৰিছিল?
- ৮। ইউৰোপৰ আটাইতকৈ পুৰণি গণতান্ত্ৰিক দেশখন ইটালীয়ে আগুৰি আছে। ৩০১ চনত গঢ়ন হোৱা দেশখনৰ নামেই ইয়াৰ ৰাজধানীৰ নাম। যি ঠাইতে নাথকক, এই দেশখনত জন্মা লোকে
- তোটাধিকাৰ সাব্যস্ত কৰিব পাৰে। মাঠোঁ ৬১ বৰ্গ কিলোমিটাৰ আয়তনৰ এই দেশখন কি?
- ৯। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ কোনখন ৰাজ্যৰ নামেৰে পৃথিবীত এখন দেশো আছে, যিখন দেশৰ ৰাজধানী হ'ল টিবিলিছ?
- ১০। কোনটো প্ৰায় সঘনে শুনা শব্দৰ অৰ্থ 'ধৰ্মৰ ছাত্ৰ' (Students of Religion)?
- ১১। ইণ্ডিয়ান ইন্ডিটিউট অব ছায়েল বাংগালুৰুত আছে। দেশৰ বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰখনৰ আগশাৰীৰ এই প্ৰতিষ্ঠানটোৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ আঁৰৰ প্ৰধান ব্যক্তিজন কোন আছিল?
- ১২। C-DAC ৰ সম্পূৰ্ণ অৰ্থ কি?
- ১৩। 'পার্চিয়া' নামৰ কিতাপখন বচনা কৰা ভাৰতৰ ভাইচৰয়জন কাজিবঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ সৈতে জড়িত। তেওঁ কোন?
- ১৪। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ ডাক টিকটত প্ৰথমবাৰলৈ যিগৰাকী মহিলাই স্থান লাভ কৰিছিল তেওঁ আমেৰিকাৰ নাছিল। তেওঁ আছিল এখন দেশৰ বাণী। তেওঁ কোন আৰু কোন দেশৰ বাণী আছিল?
- ১৫। লণ্ডনৰ মাডাম টুচুৰ সংগ্ৰহালয়ত স্থান লাভ কৰা প্ৰথম ভাৰতীয় ক্ৰীড়া তাৰকাজন কোন?
- ১৬। বিশ্বৰ আটাইতকৈ ওখ আৰু দ্রুতগতিত বঢ়া ধৰ্মবিধিৰ নাম কি?
- ১৭। দুখন মুখ থকা ৰোমান দেৱতাজনৰ নামেৰে কোনটো মাহৰ নাম আছিছে?
- ১৮। কোনটো প্ৰখ্যাত ঐতিহাসিক চৰিত্ৰ ৰূপায়ণ কৰাৰ সময়ত অভিনেত্ৰী এলিজাৰেথ টেইলৰে ৫৬ বাৰ সাজ-পোছাক সলনি কৰিছিল?
- ১৯। হাৰ্ভাৰ্ট বিজিনেছ স্কুলৰ পৰা গ্ৰেজুৱেট হোৱা প্ৰথম ভাৰতীয় মহিলাগৰাকী কোন?
- ২০। বিকাশ স্বৰূপ নামৰ লোকজনৰ 'Q and A' নামৰ উপন্যাসখন কিৰণে বিশ্ববিখ্যাত হৈছিল? ❖

■ সংগ্ৰহ : ত্ৰিগ্রাম কলিতা

চুড়কু

তলৰ আকৃতি এটাৰ ৯টা শাৰী আৰু ৯টা স্তৰৰ লগতে প্ৰতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰ পৰা ৯লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকৈহে বহিব।

চুড়কু ১৮১

4	5	1	3	9	2	7	8	6
9	2	3	8	6	7	1	4	5
8	6	7	1	5	4	3	2	9
1	3	6	5	4	9	2	7	8
2	4	5	7	8	3	6	9	1
7	9	8	6	2	1	4	5	3
5	8	2	4	3	6	9	1	7
6	1	9	2	7	5	8	3	4
3	7	4	9	1	8	5	6	2

চুড়কু ১৮২

7								4
5					7		8	
8				9	5			
9			2			5		1
		1				4		
7		5			1		3	
					1	6		8
		2		3			4	
4							6	

তোমালোকে জানানে?
এপিটাফ কি?

এপিটাফ হ'ল সমাধি বা স্মৃতিচিহ্ন ওপৰত মৃতক সম্বন্ধে গদ্য বা পদ্যত লিখা কথা, সমাধি লিপি। শব্দটো গ্ৰীক ভাষাৰ পৰা আহা। প্ৰাচীন কালত মিছৰ আৰু গ্ৰীচত মৃতকৰ স্মৰণত এপিটাফ বচনাৰ প্ৰচলন আছিল। অৱশ্যে এক বিশেষ ধৰণৰ কবিতা হিচাপে এপিটাফৰ বিকাশ হয় পঞ্চদশ-বঠ্ঠদশ শতকাত ইংলণ্ডত। এপিটাফ কবিয়ে নিজেও লিখিব পাৰে, আনেও লিখি দিব পাৰে। নিজৰ বিষয়ে স্বয়ং এপিটাফ বচনা কৰা কৰিব ভিতৰত ট্যাচ গ্ৰে' আৰু কৌটছ সুপৰিচিত। বহু এপিটাফেই সমাধিত লিপিবদ্ধ হোৱা নাই, কিন্তু সেইবোৰৰ সাহিত্যিক মূল্য অপৰিসীম। ইংৰাজী সাহিত্যৰ সফল এপিটাফ কবিসকলৰ ভিতৰত আলেকজেণ্ড্ৰ পোপ, জনছন আৰু বৰ্ডছৰথৰ নাম উল্লেখযোগ্য। এপিটাফৰ মূল উদ্দেশ্য আছিল স্মৃতিচাৰণ। এপিটাফৰ জৰিয়তে মৃতকৰ মৎগল কামনা কৰি প্ৰাৰ্থনা সংযোজিত কৰাৰো উদাহৰণ আছে। কিন্তু শেষলৈ এপিটাফৰ উদ্দেশ্য আৰু প্ৰসাৰিত হৈছে। জীৱিত ব্যক্তিক ব্যংগ কৰিও এপিটাফ বচিত হৈছে। ভাৰতীয় এপিটাফৰ ভিতৰত চিন্তৰঞ্জন দাসৰ সমাধিস্থনত লিখা বৰীন্দ্ৰনাথ ঠাকুৰৰ কবিতাৰ পংক্তি সুপৰিচিত। ♦♦

উৎস : জ্ঞানাঞ্জলি, শান্তনু কৌশিক বৰুৱা

সুহুরিবোৰ যেতিয়া নাম হয়

■ বিনয় বিকাশ গঙ্গে

চ'হো (চেৰাপুঞ্জী) আৰু পাইনুৰচলাৰ মাজত পাহাৰৰ ওপৰত অৱস্থিত এখন ঠাই হৈছে কংঠং (Kongthong)। এই কংঠং নামৰ ঠাইখন বৰ্তমান পৰ্যটকসকলৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হৈ পৰিছে। এই আকৰ্ষণৰ আঁৰত কিন্তু কেৱল কংঠংৰ সুন্দৰ, অতিৱৈ মোহনীয় পৰিবেশ নাই। যদিওৰা কংঠংৰ মন মোহাচ্ছয় কৰি ৰাখিব পৰা প্ৰাকৃতিক পৰিবেশে দেশী-বিদেশী পৰ্যটকক হাত বাউল দি মাতে, কংঠং বিখ্যাত হোৱাৰ অন্তৰালত আছে অন্য এক ব্যতিক্রমী কথা।

আমেৰিকা, জাৰ্মানী, জাপান আদি দেশৰ পৰা কংঠংৰ এক বিশেষ কথাৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিবলৈ প্রায়ে উপস্থিত হয় বহু পৰ্যটক তথা ভাষাবিদ। যি ভাষাৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ এই ভাষাবিদসকল দেশ-বিদেশৰ বিভিন্ন প্রান্তৰ পৰা কংঠংত আহি উপস্থিত হয়, সেই ভাষা অতিকৈ সুকীয়া। এই ভাষা আমি সচৰাচৰ ব্যৱহাৰ কৰা ভাষাৰ দৰে নহয়। এই ভাষা সুহুৰিব ভাষা। কংঠংৰ প্রত্যেকজন বাসিন্দাৰে একোটা বিশেষ নাম আছে, যিবোৰ নাম একো একোটা সুহুৰিব সুৰ। এই সুৰবোৰ সুহুৰিয়াই গাঁওখনৰ বাসিন্দাসকলে ইজনে সিজনক মাতে। এই সুহুৰিব নামবোৰৰ দুটা প্ৰকাৰ

(version) থাকে—এটা দীঘল আৰু এটা চুটি। চুটি সুহুৰিবোৰেৰ ব্যক্তি এজনক ঘৰত মতা হয় আৰু দীঘল সুহুৰিবোৰে ঘৰৰ বাহিৰত থকা সময়ত মতা হয়।

কংঠংৰ বাসিন্দাসকল খাচি জনগোষ্ঠীৰ আৰু তেওঁলোকে সাধাৰণতে খাচি ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে। কিন্তু গাঁওখনৰ প্রত্যেকজন ব্যক্তিক একোটা সুহুৰিব সুৰৰ নাম দিয়াটো তেওঁলোকৰ পৰম্পৰা। এই বিশেষ আৰু ব্যতিক্রমী পৰম্পৰাৰ বাবেই

কংঠং আজি পৃথিবীবিখ্যাত। এই নাম বুজোৱা সুহুৰিব সুৰবোৰক খাচি ভাষাত জিংগ্ৰাই লাউবেই (Jingrawai Laubei) বুলি জনা যায়। প্রত্যেক নৱজাতকক এনেকুৱা একো একোটা সুহুৰিব সুৰেৰে নামকৰণ কৰা হয় যি ব্যক্তিগৰাকীৰ স্থায়ী চিনাকি হৈ পৰে।

কংঠংৰ এই বিশেষ পৰম্পৰা কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ হৈছিল জনা নাযায়। কিন্তু গাঁওবাসীৰ মনত থকা দিনৰে পৰা এই পৰম্পৰা চলি আহিছে। কংঠংৰ প্রত্যেকজন ব্যক্তিৰ নাম বুজোৱা সুহুৰিবোৰ মাজত সাদৃশ্য নাথাকে। অৰ্থাৎ প্রতিটো সুহুৰিব সুৰ বেলেগ বেলেগ। এই সুহুৰিবোৰ নাম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবে গাঁওবাসীসকল হাবিত থকা আঘাৰ (spirit) ৰোষত পৰাৰ পৰা খাচি থাকে বুলি তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে। তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা সুহুৰিবোৰ আৰু জীৱ-জন্মৰ মাতৰ মাজত পাথক্য ধৰিব নোৱাৰা বাবেই হাবিত থকা আঘাৰ তেওঁলোকৰ কোনো অপকাৰ কৰিব নোৱাৰে বুলি তেওঁলোকে বিশ্বাস কৰে।

কংঠংৰ এই বিশেষ সুহুৰিব ভাষা কিমান দিনলৈ জীয়াই থাকে সেয়া সময়ে ক'ব, কিন্তু বৰ্তমান সময়ত ই এক অনন্য আৰু অনৱদ্য পৰম্পৰা। ♦

'অর্কিড দেশত' শীর্ষক লেখাটোৰ লগত সম্পর্কিত ছবি

কপোফুল

শহাপত্তমুখীয়া অর্কিড

বাঘব দাঢ়ি

বান্দবমুখীয়া অর্কিড

ভেনিলা অর্কিড

কলটী অর্কিড

শিক্ষার্থীয়ে অঁকা ছবি আৰু তোলা আলোকচিত্ৰ

চতুর্থী শিৰম, চতুর্থ খ

কপাকৰ টোধুৰী, দশম ঘ

ইবন চিৰিং, চতুর্থ খ

ধ্ৰঃবজ্যোতি নাথ, ষষ্ঠ গ

দীপ্তি কাশ্যপ, নৰম ক

তৃফামণি বৰুৱা, অষ্টম ক